

Galt 1982
Festa Major
Casal de Jubilats

CAIXA DE BARCELONA

estem a girona

Oficina Principal:

C/. Nou, 14 - Telèfon 20.51.58

Oficina Onyar:

Maluquer Salvador, 21 - Telèfon 21.37.11

Oficina Sant Narcís:

Avda. Sant Narcís, 32-34

Propera obertura oficines a:

Salt, c/. Major de Salt, 163

Mercasalt en el Mercat de Salt

Benvolguts amics:

En un altra programa de la vostra Festa Major he parlat sobretot de qüestions materials: obres i problemes. A vosaltres voldria parlar-vos a un altre nivell. En els llocs on les classes populars han tingut un arrelament profund i una actuació constant l'esperit associatiu, la consciència cívica, el sentit de poble, han tingut sempre una implantació clara. Salt és un d'aquests casos i vosaltres una bona mostra. Sovint la consciència de poble no la fan ni els títols ni les institucions, sinó les persones que renunciant a un sentiment individualista s'associen i organitzen col.lectivament.

Des d'aquesta tribuna vull estimular-vos a no defallir, a creure profundament en la societat i en els pobles com un tot col.lectiu i a treballar cada dia més per assolir que la convivència ciutadana arrelhi i creixi en benefici de tota la societat. Continueu amb la vostra tasca, animeu els que encara no participen i disfruteu d'una bona festa, amics.

*Joaquim Nadal i Farreras
Alcalde de Girona*

La compra d'un pis, és un pas molt important. Abans de donar-lo, cal ens visiti i vegi les nostres realitats d'avui...

CONSTRUCTORA-PROMOTORA

ARFIXSA

Menéndez i Pelayo, 20 - SALT - Tel. 23.81.90

CONSTRUÏM I VENEM PISOS BEN FETS!

La font del poblet de fusta

(Iniciació a un conte ecològic...)

Aquell poblet era tot ell de fusta. Les parets de les cases, els teulats, les portes i finestres, els balcons, tot era de fusta.

El poble, pintoresc, estava situat en una vall deliciosa. Una vall d'alta muntanya on la vegetació era exuberant i les muntanyes, altes, molt altes, tenien sempre una punta de neu finíssima.

Els carrers empedrats eren difícils i costeruts, fent pendent cap amunt. Tenien un caire humà, alegre. Les cases havien estat fetes amb gràcia i senzillesa i cada persona hi havia posat tot el seu esperit. Als balcons, de fusta de pi o melis, hi havien testos de flors, flors que en arribar al mes de maig brollaven en mil colors fent un esclat de variada simfonia que anava del vermell més encès fins al groc de ginesta.

Les xemeneies del poble llançaven, sovint, fum enlaire. Molta part de l'any el clima era fred, d'un fred trencat, intens però sà, i calia fer foc amb la llenya que, a mans a vessar, hom podia trobar als voltants del poble.

A Font-freda de la Vall, aquest era el seu nom, hi havia altíssims arbres, arbres centenaris, robustos i corpulents. Tenien una àmplia soca i les fulles eren esveltes. Els arbres, juntament amb el bestiar, eren el recurs econòmic del poble. Arbres com pins i avets; bestiar, xais i vaques, aviram...

El seu mig miler d'habitants, estava sumergit en el devenir del poble. Vida pastorívola i camperola... bestiar, ramats, anar a bosc, fer carbó... A Font-freda tan sols hi havia alguna botiga escadussera, un petit queviures, que venia de tot, un bar, cafè social, una escola i l'església, amb un estilitzat campanar. Tot això era l'animació del poble. I als seus habitants se l'estimaven d'allò millor, i per res del món en marxarien.

Als afores, al peu del poble, estesos prats d'herba. Els prats eren amplíssims i l'herba finíssima i flonja, tova com un mantell, era fresca tot l'any. Allà el bestiar hi pasturava amb delectança. L'herba, verdíssima, era un bé de Déu... donava de menjar a tot el bestiar... els seus amos poc havien de preocupar-se'n.

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a Bany

C/. Bolívia s/n. (Cant. Passeig d'Olot)
Tel. 23.58.11 - SALT

SOLAR

DISTRIBUÏDOR

VENTIKLAR

VENTIKLAR

VENTIKLAR

CENTRAL DE
GESTIONS

G. CANIGÓ

Cia. assegurances G.A.N.

Subdirecció:
Gran Via Jaume I, 82, 2^{on}
Tel. 20.60.50* - GIRONA

Pâtisseries

costabella

1

Major de Salt, 16
Tel. 23.35.33

2

LA PLATJA D'ARO
Ctra. Palamós, 30

La mainada, els pocs nens i nenes que tenia el poble, jugaven sempre a la Plaça de la Font, la plaça major del poble. Allà mateix hi havia una humil escola on s'hi ensenyava de sumar i de restar i les lletres més necessàries... Quan sortien a jugar, era entre classe i classe, anaven a la plaça.

Els seus jocs eren alegres, espontanis, divertits... La mainada quan jugava hi posava tota la seva ànima. Jocs com parar i saltar, arrancar cebes, la rotllana, el cau de l'esquirol eren expressats a la Plaça.

Els nens corrien, saltaven... suaven... De tant cansats anaven a la font a remullar-se i assedegar-se. Un cop reposaven amb nova empenta tornaven al joc. ¡Corra que correràs! ¡Salta que saltaràs!

La font, una font estimada i embellida pels veïns del poble, tenia notable fama a la comarca. Rajava sempre amb força, amb un doll gros com el braç i la seva expressió aquífera era un orgull per als habitants de Font-freda de la Vall. La font tenia ja cents d'anys i mai, llevat d'algun any de molta i molta sequedat, havia deixat de rajar amb força. El seu doll, la seva qualitat eren dignes i importants i la seva fama no només havia donat nom al poble, sinó que inclús figurava en llibres erudits i de curiositats inèdites.

Cada dia, cents de litres d'aigua s'abocaven a la plaça de la font des del més endins de les feréstegues muntanyes d'aquella serralada.

Tanta era la importància de la font, que els habitants de Font-freda, mai s'havien preocupat de fer pous, o de buscar solucions al problema de la falta d'aigua. No calia! La font generosa havia donat aigua al poble per a donar i regalar i la feien servir amb abundó per a qualsevol activitat quotidiana. Aigua per a rentar-se el matí, per a beure, per a fer el dinar, per a netejar la casa, per a regar les flors dels balcons i les plantes del carrer... aigua per a tot. L'aigua, anaven cada moment a buscar-la amb galledes, cantines o marranxes.

Els veïns tenien gratitud a la font: era la vida del poble. I al seu costat hi feien petar la xerrada, hi comptaven les xafarderies, o hi ballaven sardanes per la Festa Major.

Font-freda de la Vall, era feliç! La seva font podia competir sense por, amb qualsevulla de les dotzenes de fonts dels pobles de la rodalia. Cap s'hi podia comparar: la seva aigua era més abundosa, més bona, més fresca que cap altra. No hi havia competència!

* * *

Així passaven els anys... així era com discorria el poble...

De sobte damunt Font-freda va aplanar-hi el temor. Quelcom greu esdevingué. La gent, els veïns agafaven febres. La febre era passatgera però tornava a presentar-se una i altra vegada. I cada vegada amb més força. Els seus efectes eren més greus. La seva intensitat més freqüent, més sotjadora. I el poble va tenir por!. Alguna cosa greu passava, però no sabien què.

Fusteria en alumini
Portes enrollables, correderes i
basculants tots els sistemes
Automatismes i mecanismes de seguretat

M. Riera, S.A.

Tallers a Montfullà - Tel. 44.03.07 de Bescanó
c/. Major de Salt, 308 - Tel. 23.29.11 - SALT

Setè Cel

LLIBRES PER A TOTS
FILOSOFIA - ASSAIG-
NOVEL·LA - POESIA -
LLIBRE INFANTIL -
- PAPERERIA -
LLIBRE DE BUTXACA -
CIÈNCIES SOCIALS -
ETC.....

Carrer Major 163 Salt ~

Gestoria

Cánovas

Asesoría fiscal contable y laboral
Asuntos generales
Centro de cálculo

Despacho fundado en 1852

Girona

La febre va afectar primer als humans, però més tard sorprengué al bestiar i a les plantes. Els xais, els vedells, l'aviram, els ocells... tota la fauna de l'entorn estava sota els efectes de l'epidèmia... Els habitants es quedaven pàl·lids, grocs, sense esma...

inclús les flors dels testos, les jardineres, les fulles de les plantes se'n ressentien i es quedaven pansides, emmalaltides, sense color.

Al poble ara ja no es parlava d'altra cosa. Els nens ja no jugaven a la plaça i el bestiar no pasturava a la flonja herba del prat. El poble estava malalt i la seva vida s'havia paralytatzat.

I van haver de passar dies, fins que a Font-freda de la Vall, hi van arribar fins i tot el governador civil i les primeres autoritats sanitàries de la comarca... Els rumors que els havien arribat, no eren gens bons.

* * *

I instal·lats allà, començaren a fer anàlisis i proves. Primer els aliments, després les condicions sanitàries, després...

A les estones de descans, les autoritats anaven a la font i se sadollaven d'aquella aigua que tenia la nomenada de bona i saludable.

Així passaren els dies, fins que les pròpies autoritats, van començar també a emmalaltir. Es quedaven grocs, pàl·lids. Patien el mateix mal dels habitants del poble.

*Construccions .
Dilmé s.a.*

C/. Xavier Montsalvatge, 5
Telèfon 23.09.08
SALT

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆
☆☆
☆☆ **BAR**
☆☆ **IDEAL**
☆☆

☆☆ C/. Major de Salt, 52
☆☆ Tel. 23.01.47
☆☆ SALT
☆☆

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□
Especialitats carbòniques

□ Promptitut en el servei □

Rosa Costa

C/. Torras i Bages, 35
Tel. 23.63.81 - SALT
□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

Construcciones

Xifra, s.a.

Passeig d'Olot, 250
Tel. 23.79.29 - SALT

I no trobaven la causa... I donaven mil i una voltes al cervell. Proves, informes, dictàmens. Van començar a haver-hi morts. Tot era trist.

Fins que el cercle es va anar estrenyent i a algú, despistat, se li va ocòrrer que s'analitzés l'aigua. Analitzar l'aigua de la font era com un sacrilegi. La font era la vida i l'existir del poble!

Va ser tot un rite. L'aigua fou recollida directament del sortidor. Amb les anàlisis fetes allà mateix, ben poca cosa detectaren, però els enviaren a la capital, a Barcinova del Mar.

El resultat fou desesperançador. L'aigua estava contaminada, portava radioactivitat. I la radioactivitat de la font portava al poble a la ruïna i a la misèria. Calia trobar aigua bona.

Es feren pous, s'obriren excavacions, però tot fou negatiu. O bé no hi havia aigua o bé l'escassa que hi havia era insuficient per al poble i estava contaminada.

L'informe tècnic final fou taxatiu: "Els efectes de la central nuclear de Roques Blanques, instal·lada feia un parell d'anys només, s'havien cercenat sobre Font-freda de la Vall". La font orgull del poble tenia l'aigua amb elements radioactius. Els 30 quilòmetres que separaven Font-freda de la central de Roques Blanques, havien resultat curts, molt curts...

I les autoritats per a prevenir mals majors, ordenaren tancar la font i clausurar el poble. Una muralla de ciment s'aixecà al voltant de Font-freda perquè ningú més s'hi acostés.

I els grans, i els nens, i el bestiar, i les flors abandonaren el poble i Font-freda es quedà sense vida. Els habitants anaren a altres pobles a la recerca d'un treball i d'una salut que havien perdut.

Font-freda quedà més sol que mai... i perdé el seu encís. Els boscos i les heures s'ensenyoriren d'ell, fins a colgar-lo lentament. I el poble, a poc a poc, desaparegué en la infinitat del bosc. Ningú sapigué mai més res d'ell...

Pi Verd

J. CHAVARRIA

**REPARACIÓN DE ELECTRODOMÉSTICOS
CALEFACCIÓN - REFRIGERACIÓN
AIRE ACONDICIONADO**

San Jaime, s/n.
Tels. 23.31.29 - 23.46.32
S A L T

**Garantizamos nuestras reparaciones
Servicio Oficial Autorizado de:**

hydromotex

CALDERAS MURALES A GAS

max-term®

Especializados en las marcas: Garza, Junkers, Climagas, Calorex,
Oertli, Master, Grahuer, Norge, Philco

SNACK - BAR

CANDILEJAS

**Variedades en tapas de cocina
Granizados**

República Argentina, 9 - Tel. 23.51.46 - SALT

Reflexiones sobre una fotografía

Hoy es fiesta grande. Fiesta Mayor en Salt. Como cada año el pueblo se engalana, vuelve a sus raíces, a su tradición, para hacer una especie de balance de actividades y logros conseguidos desde la última Fiesta Mayor, la del pasado año, e ir escribiendo así la historia de Salt, quizás pequeña por la dimensión de la comunidad y del término municipal, pero grande, porque es la nuestra, en el corazón de los saltenses.

Este año ha habido acontecimientos, se acelera el proceso de segregación del Municipio de Gerona, se plantean problemas pero se van resolviendo, se hace camino, se progresa, se vive.

Pero todas estas actividades, logros y vivencias tienen un soporte fundamental: los ciudadanos. Los ciudadanos unidos, asociados y, en definitiva, apoyados en una célula de la mayor importancia: la Familia.

Se suele decir que la familia está en crisis; que se hace menos vida familiar, los jóvenes se independizan antes, la televisión limita el intercambio de opiniones, ahondando los problemas generacionales entre padres e hijos, e incluso ataca a la institución a través de la apología del divorcio y las uniones irregulares presentadas como normales en muchas películas y obras de teatro. Sin embargo, la familia ocupa grandes espacios en la misma televisión y, aunque algunas de ellas no sean ejemplos edificantes, se buscan sus raíces y se las presenta de modo que la unión familiar sea la auténtica protagonista de las series. Todo ello sin contar la multitud de estudios socio-políticos que ocupan libros, conferencias, artículos de prensa, etc., etc.

Tal vez sí hay una crisis de la familia, o quizás una forma distinta de concebirla. Contra el sistema que ha prevalecido durante décadas, personificado por el cine americano, de la familia corta, unicelular, formada por el matrimonio y uno o dos hijos, habitando en pisos o apartamentos reducidos y encuadrados en enormes edificios como colmenas, en los que la incomunicación parece ser la norma general, aparece, forzada por la mayor esperanza de vida y la atención dedicada recientemente a la tercera edad, una nueva concepción de la familia que presagia una vuelta a las antiguas comunidades familiares más amplias, en las que los abuelos aún tienen mucho que decir, con su experiencia y su cariño, como nexo de unión y cohesión de la nueva familia que seguramente nos deparará el futuro.

frigoríficos del ter
s. a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC

Sala d'especejar

Carns de porc i Boví major

Repartiment diari

C/. Major de Salt, 419
Telèfon 23.31.11
GIRONA

Por otro lado, el desempleo que estamos padeciendo convierte la pensión del abuelo en un ingreso necesario para la subsistencia de muchas familias y, el mayor tiempo ganado para el ocio, incluso las jubilaciones anticipadas, convierten a nuestros mayores en elementos necesarios como promotores, iniciadores, educadores, o espectadores de ese ocio que se llena con deportes, excursiones, juegos, conferen-

cias, e intercambio de experiencias, no sólo familiares, aunque sea tomando el concepto en sentido amplio, sino interfamiliares, a base del aglutinamiento de entidades y asociaciones dedicadas al recreo y al deporte o la cultura, en donde las familias de los asociados se conocen, se tratan y se ayudan formando una estructura superfamiliar o, dicho de otra forma, en una gran familia.

No hay clientes pequeños
para el Banco de Bilbao

BANCO DE BILBAO

GERONA: Oficina principal: Plaza Marqués de Camps, 6 - Tel. 20.54.00

SALT — Urbana 1 - Major de Salt, 158 - Tel. 23.36.61-63

GERONA — Urbana 2 - Carrer Creu, 40 - Tel. 20.28.66

SARRIÀ DE TER — Urbana 3 - Major Sarrià, 61 - Tel. 21.07.00

Es en este último apartado en donde cabe, por derecho propio, el Casal de Salt, que no acoge en su seno, como pudiera creerse, únicamente a jubilados, sino que trata de unir y relacionar a cuantos, de buena voluntad, tratan de promover la convivencia, el deporte, la cultura y el entretenimiento, junto con el intercambio de relaciones, amistades y vivencias y, de alguna manera, formar con la misma institución, una gran familia constituida por miembros de la primera, la segunda y la tercera edad, unidos por unos mismos ideales, unas mismas aficiones y un mismo futuro.

Prueba de ello es la fotografía que ilustra estas líneas, en la que podemos ver a nuestro buen amigo José Cebrián, al lado de su nieto, socios los dos del Casal, ya que el abuelo, alma de la institución, tuvo el buen acuerdo de inscribirlo a los tres años como socio del mismo.

Ojalá que este gesto tenga continuadores y que el espíritu que lo anima encuentre emuladores entre los socios del Casal y entre todos los habitantes de Salt para que la convivencia mutua, al margen de opiniones radicales o partidistas de cualquier clase, en el respeto y la ayuda mutua, sea un modelo para todos los que deseamos la Paz y la hermandad en las relaciones humanas que, necesariamente, han de tener su base y su escuela en una familia fuerte y unida por los lazos tradicionales del amor, la comprensión y la ayuda mutua entre sus miembros.

Hoy es Fiesta Mayor en Salt, hoy es la fiesta grande del Casal y de toda la gran familia saltense. ¡Felicidades a todos!

BEDOYA

RADIO
ANGELATS

TELEVISIÓ
ALTA FIDELITAT
AMPLIFICACIÓ
ELECTRODOMÈSTICS
PETITS DOMÈSTICS
DISCS I CASSETTES

Distribuïdor de:

TVC
HI-FI
VIDEOS
CÀMERES TVC
PANTALLES GEGANTS TVC
MATERIAL PROFESSIONAL

SONY®

Carrer Àngel Guimerà, 63 - Tel. 23.52.15 - SALT

El Talleret: Teatre a Salt

De sempre, Salt a tingut una tradició teatral de les més prestigioses arreu de les comarques gironines. A l'any 1976, es varen muntar de nou, uns Pastorets oblidats molt de temps i que varen significar la revifalla a la nostra vila d'aquesta afició per l'escena.

La llavor voleuada per aquells Pastorets va fer que un grup de joves, en col.laboració amb gent de teatre de Girona, es decidís a constituir un col.lectiu que varen anomenar **Talleret de Salt**.

La primera obra que es va assajar i posteriorment representar amb considerable èxit tenia un interès remarcable: el seu rigor. Tenint en compte que "l'òpera prima" en qualsevol faceta artística pateix de molts defectes, "TOT ESPERANT L'ESQUERRÀ" mantinguent, és cert, pujades i baixes del to general, va superar l'inexperiència inicial i va mostrar un munt de possibilitats obertes de bat a bat.

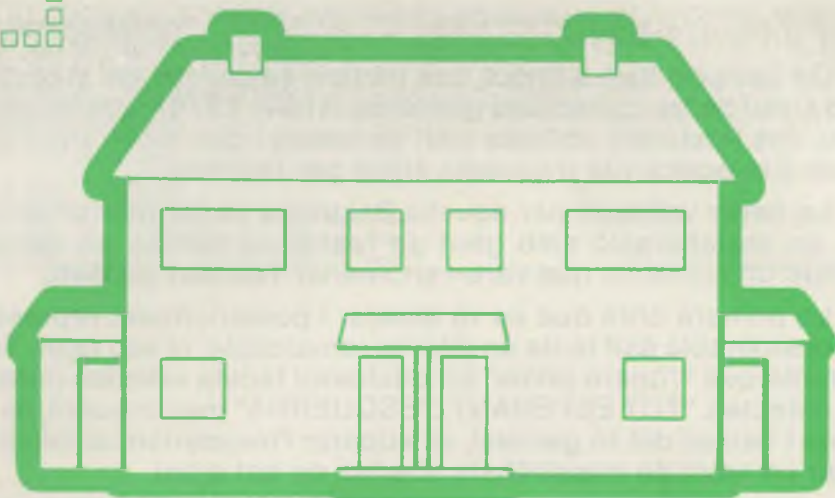
"WOYZECK" va ésser el segon projecte del "Talleret". Es varen incorporar elements força valuosos de Girona que aportaren un grau de qualitat ben remarcable, doncs l'empresa ho necessitava abastament. Aquest espectacle, amb un treball més eficaç i seriós va arribar a fites estètiques que ja configuraven una manera consolidada de fer teatre per part del Talleret. Es va representar a Salt i a Girona i va rebre crítiques del tot favorables.

Un intermig es va obrir després del "WOYZECK". Un intermig amb una certa actitud de relaxament que va obrir un compàs d'espera a la recerca de muntatges futurs.

No obstant el Talleret s'anava consolidant com a grup saltenc. El fet de plantejar una oferta teatral allunyada dels circuits normals i arrelar-la en un local prou apte per aquest tipus d'activitats va ésser llavors i continua essent-ho a hores d'ara un plantejament lògic i coherent. Una munió d'activitats s'han portat a terme: manifestacions teatrals, titelles, festes populars, maneigament d'espectacles, etc.

Una nova etapa, tanmateix es va encetar arran de "LA MES FORTA". El plantejament d'aquesta obra de curta durada va ésser, en un principi senzill: complir un deute, pràcticament d'encàrrec envers la Llibreria 22 de Girona. A partir d'aquí, el Talleret, primer en col.laboració amb el Tei i després en solitari, va endegar una campanya de promoció del teatre a les escoles, centres de formació professional i Instituts de Batxiller.

Aquesta activitat, coincidí, l'any passat amb la preparació d'un nou muntatge: "ESTRUÇOS D'ESCENARI". Es passà, poc a poc, a un grau de semi-professionalitat, ben allunyat dels primers temps "d'amor a l'art" que definiren la trajectòria inicial del Talleret.

VIVA CON COMODIDAD

SALT

Construimos y vendemos casas individuales
"DUPLEX" con garaje y patio

ENTREGA INMEDIATA

*Disponemos de otros tipos, distintas situaciones
¡AH! podemos estudiar y aceptar su piso viejo
a cuenta del mismo*

Información y venta:

INCOSASA

Mayor de Salt, 210 - Tel. 23.66.11 - SALT

Malgrat això, aquesta no és pas una postura establerta, ni molt menys. Les contínues dificultats d'ordre econòmic i institucional no permeten una plena dedicació a les tasques teatrals que desitjarien ara mateix la gent que treballa a Can Panxut.

“ESTRUÇOS D'ESCENARI” és una fita trascendental en aquest camí. La crítica més elogiosa que se li ha fet ha estat la de considerar-la com una obra a cavall entre la dignitat més elevada de l'aficionat i la primera proposta vàlida del professional que comença com a tal.

Les dificultats són nombroses però un punt fonamental és la base que utilitza el Talleret: la mateixa passió pel teatre que sentí quan s'estrenà, en un Patronat ple de fum i alès dels anys 20, “TOT ESPERANT L'ESQUERRÀ”. Han passat cinc anys, però encara es continua fent teatre a Salt, amb gent de Salt, i provistos d'una corrent artística ben delimitada i conseqüent.

Han passat cinc anys i Can Panxut es consolida com un punt clau, a tenir en compte a l'hora de parlar de teatre a Girona.

REVERTER PASTISSERIA

Els hi desitja bones festes

Àngel Guimerà, 86
Telèfon 23.05.09
S A L T

Empresa dedicada a la construcció de:

XALETS
VIVENDES UNIFAMILIARS
BLOCS DE PISOS
NAUS INDUSTRIALS
REFORMES

Passeig d'Olot, 225
Telèfon 23.83.61
S A L T

Activitats de Salt Sardanista durant el seu segon any d'existència

Ja ha arribat la Festa Major, com cada any les ballades de sardanes són nombroses i junt amb el munt d'actes que s'organitzen donen un caire encisador al nostre poble. Qualsevol carrer o plaça és bo per dansar al so que toca la cobla. Ja ha passat a la història el temps que només es tocaven sardanes en les festes senyalades i ens costava bellugar el cos quan ballàvem la primera. Ara, els saltencs, ja no tenim les cames encarcerades, estem avesats a dansar al ritme de la sardana perquè des de fa dos anys, Salt Sardanista té esment d'organitzar periòdicament audicions per a tots els socis i per a tota la gent de Salt. I no solament audicions, sinó també concerts, festes, aplecs, cursets, etc.

Aprofitarem per fer un breu repàs a la tasca que ha portat a terme Salt Sardanista durant aquest segon any:

1/7/81

Primer Aniversari de Salt Sardanista. Més d'un miler de persones gaudiren ballant sardanes, menjant coca i bevent moscatell.

Foto: Pere Quero

2.ª Diada del Soci 14-2-82

La Principal de La Bisbal, cobla oficial de la Generalitat, a l'audició de la tarda.

Activitats de Salt Sardanista
durant el seu segon any

CENTRE D'EQUITACIÓ

24-25-26/7/81

Festa de la Sardana, unes dotze audicions i un concert de sardanes. El dia 25 férem un homenatge al músic saltenc Josep Comalada i Culubret, amb l'assistència del Conseller de Governació de la Generalitat de Catalunya, Joan Vidal i Gayolà. Molta participació i animació a la festa.

Estiu 81

Cada quinze dies una audició de sardanes a diferents carrers i places del poble.

11/9/81

Diada Nacional de Catalunya. Conjuntament amb altres entitats saltenques vàrem homenatjar a l'Emili Crous en agraïment a l'ajuda que ell ha dispensat a les entitats de Salt.

24/9/81

Segona Nit del Cremat. La plaça de Salt s'omplí de gom a gom.

17/10/81

S'inicià el VIII curset per aprendre a ballar, comptar i repartir sardanes, a les Dominiques; hi assistiren uns 150 nens i nenes.

Foto: Pere Quero

Audició al Carrer Llarg

"Hi ha sardanes que semblen d'una peça; d'una sola voluntat en els moments seriosos, d'un sol cor en els moments alegres".

(Manuel Brunet)

**Taller
Mecànic
de
Reparació
de
Calçat**

LO VELL NOU

**Anna M.^a
Hernàndez
Casagran**

SALA - 2

**SPORTS
BOLSOS
CALÇATS**

Tardor/hivern 81-82 Una audició matinal cada mes.

Desembre 81

Es convoca un concurs fotogràfic amb els temes: "El món de la sardana" i "El poble de Salt".

12-13/12/81

Alguns membres de la Junta, assisteixen al 1.er Congrés de Cultura Tradicional i Popular a Barcelona representant a Salt Sardanista.

16/1/82

Assemblea General Ordinària. Poca assistència i tot s'aprova ràpidament.

14/2/82

Segona Diada del Soci. Al matí un concert de sardanes a l'Espai a càrrec de la cobla la Principal de la Bisbal, amb una participació de més de mig miler de persones. A la tarda, doble audició de sardanes per les cobles Girona i Pral. de la Bisbal, a la plaça Onze de Setembre, no cal dir que la gent omplia la plaça de cap a cap i les rotllanes s'havien de posar unes dins les altres. Un dia memorable pel soci.

15/2/82

Per diferències de criteri i gestió amb la Junta, dimiteix el President Josep Pons.

Foto: Josep Pons

3.er Aplec Infantil de la Sardana 1-5-82.

Selecció dels noms que proposaren la mainada per a posar títol a la inèdita sardana del mestre E. Vilà.

BAR

Vilanova

c/. Major de Salt, 113
Tel. 23.30.26
S A L T

Pastelería

Armengol

**Helados
Bombonería**

Angel Guimerá, 57
Ramón Sambola, 2
Tel. 23.77.01 - SALT

Gestoría

Teixidor

Fincas - Seguros

Oficina técnica automovilista

Santa Clara, 15
Carrer Nou, 18, pral.
Tels. 20.83.58 - 21.58.04
G I R O N A

Bodega

La Tòria

Major de Salt, 110
Tel. 23.40.93

- 20/3/82** Salt Sardanista participa en la marxa cap a l'Ajuntament de Girona per portar-hi l'expedient de Segregació.
- 20/3/82** Segon curset de sardanes per adults. A diferència de l'any passat, poca participació.
- 3-12/4/82** Exposició i veredicte de les fotos del concurs a les Bernardes. El nombre d'obres presentades ratllava el centenar.
- 18/4/82** Diada de Sant Jordi. Col.laborarem amb els Escoltes a organitzar la tradicional festa, que fou molt animada.
- 1/5/82** Tercer Aplec Infantil de la Sardana, al pati del Col.legi Menéndez Pidal. El mestre Enric Vilà va compondre una sardana per a tota la quitxalla, els quals li posaren el nom, prèvia votació, de "Petits Saltencs".
- 8/6/82** Assemblea General Extraordinària. Ordre del dia: Elecció de nou president; es presentaren dos candidats i surtí elegit en Josep Pons, amb nova Junta. Molta assistència de socis.
- 24/6/82** Segona festa anyal a la plaça de Salt. Coca i moscatell i una audició de sardanes balladores per celebrar el segon aniversari de Salt Sardanista, que aplegà moltíssima gent.

Durant aquesta temporada que va del juliol 81 al juliol 82, s'han tocat 32 audicions de sardanes i s'ha passat de 600 a 750 socis. Tot això ha estat possible gràcies a la col.laboració dels socis i de tota la gent en general que assisteix a les ballades i festes que s'organitzen.

La nostra tasca és continuar la feina empresa i intentar millorar-la.

Bona Festa Major!

Construcciones
Electromecánicas
del Ter, S.A.

oemter, s.a

Maquinaria
para
plásticos

Camino de Vilablareix, s/n.
Tel. 23.13.61
SALT

Instal.lacions

Electricitat industrial
Aigua
Gas
Maniobra
Sistemes de seguretat

**Carles
Anglada
i Reig**

Llarg, 81 - Tel. 23.22.71 - SALT

Jamones Serranos

**José Luis
Escuredo Franco**

Almacén y oficinas:
Angel Guimerá, 68 - SALT
Tels. 23.64.11 - 23.65.61

Almacén en Barcelona:
Emilio Roca, 11 - 15
Tel. (93) 340.23.16

Sense ànim d'ofendre

El Casal de Jubilats ha quedat petit, (esperem que les Bernardes ho arreglin). Malgrat l'esforç de la Junta que no és miraculosa i si bé voluntariosa, queda demostrada la impossibilitat d'ajuntar vells i joves, si ja en les pròpies llars, on lògicament són tots de la mateixa sang, la convivència cada vegada és més separatista, en un lloc com el Casal on s'apleguen molts joves i vells, és molt normal que es noti més aquesta petita tivantor.

Penso que l'ideal seria, que un capacitat jove, naturalment membre de junta, servís d'enllaç per portar a cap una delicada missió, que consistiria, en exposar en el seu moment, les possibles anomalies que poguessin sorgir entre uns i altres.

* * *

Salt, además d'ésser un gran poble i que hores d'ara es troba a l'espera de la seva independència, és un lloc on hi han nascut homes de diversos nivells, uns polítics, altres intel·lectuals, esportistes, etc., homes de provada fe envers aquest poble, però alhora també altres de condició més senzilla encara que tant o més populars que els primers, i els que els hem conegut ho podem afirmar i que hores d'ara no crec que hi hagi ningú capaç d'imitar-los, m'explicaré: Una persona capaç de cruspir-se granotes vives, cucs i d'altres repelents animalots que per ètica no anomeno, acompanyant-ho tot amb gots de vi que se'ls empassava perquè de veure no en sabia i el seu hàbit era engolir. Els grans que en pentinem canes si tenim cabells, recordem amb simpatia, el mentider més original com cap més no hi ha hagut a Salt, capaç de comprar tantes mentides, que fins hi tot ell se les creia, era tartaner d'ofici i les que tothom recordarà és que ell va anar a Mallorca en tartana i quan glaçava i abans ho feia de valent, tenia el cavall estacionat i per arrencar-lo li encenia una feixina sota el ventre.

Taller

— Planchistería

— Pintura

C. José Aguilera, s/n.
Tel. 23.83.07
SALT

FUSTERIA - EBENISTERIA

Pedra Aliu

Prudenci Bertrana, s/n. - Tel. 23.59.72 - SALT

c. Lorenzana, 41 - Tel. 20.29.90
Ctra. Sant Feliu, 22 - Tel. 21.38.16
GIRONA

Cristalerías Gerona S.A.

Suc. de M. Monteys

Una altra persona popular i que aquest morí ja més jove, era tot un atleta, un fora de sèrie, que diuen ara, doncs s'enfilava als pins i als pals de telèfon de cap per avall, amb una agilitat mai vista, gesta que ara ningú no pot igualar, i això no era tot i que la seva presència més aviat esquifida semblava que era dèbil, però era més valent que molts més dels que ara poden semblar-ho.

I tenim un quart home, aquest encara viu i valent, més lesionat, accidentat i operat que ningú; aquí un petit encís, puix ell mateix ho pot afirmar. Es manté bé i si un superman hi ha a la realitat i no a la ficció, aquest és ell.

Per no fer trencar el cap a ningú, anomenaré per ordre aquests homes extraordinaris dels quals he intentat glossar les seves extravagàncies:

El primer en Xicu, (àlies mongeta crua); el segon Vila, (àlies Pere el tercer); en Casas, (àlies Ballerach) i el quart ben trempat encara, repon al nom de Xicu Crous.

I mentrestant les multes no disminueixen, això sí, ara les podem pagar a Salt... Intentem fer zones verdes, plantem arbres a les deveses i a la zona esportiva, qui els destrossa? Enguany si Déu vol i pels voltants de la Festa Major s'inaugurarà la plaça coberta a Salt, ara les mestresses de casa podran gastar menys diners i comprar més bo?. També han canviat el sentit de circulació dels carrers del casc antic del poble, per bé o per mal?.

I plego esperant que la independència arribi ben aviat, alhora que desitjo una bona festa major a tothom.

E.P.V.

Taller

SANTA MARIA

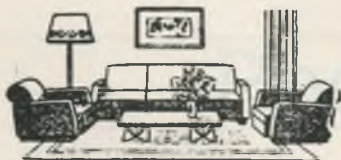
Reparaciones en
vehículos de turismo

San Antonio, 53
Tel. 23.54.48
VEHINAT DE SALT

JAIME CASAS MARTI

Intendente Mercantil

C/. Sant Francesc, 21, 2.º
Tel. 20.76.06 - GIRONA

Hogar del mueble

c. Major de Salt, 46-50 - Tel. 23.33.18 - SALT
c. Santa Clara, 53 - Tel. 20.06.93 - GIRONA

LA NORMALITZACIÓ DEL CATALÀ, COSA DE TOTS

Martí Flita i Casals

El "Català és cosa de tots" diu l'slògan... I no deixa de ser veritat.

Aquesta primavera passada, la Generalitat va llançar al carrer la campanya de normalització de la llengua catalana. La mateixa, es presentava a través de la imatge de la "Norma". La Norma és una vaileta d'allò més moderna i espavilada, tant és així que passa la mà per la cara als vailets i sobretot als grans. La Norma és decidida, valenta i diu el que ha de dir: "o som conscients de com parlem malament el català o la nostra llengua difícilment tornarà a redreçar-se amb dignitat com a presència pública!".

La campanya pretén que a Catalunya, tothom qui hi viu, pugui entendre el català, miri de parlar-lo bé i sàpiga escriure'l sense problemes ni possibles vergonyes...

Tot això sense presses, conscientment, sense atossigaments, però també sense adormir-se, perquè la llengua catalana ha estat maltractada, ha estat malalta molt de temps i tot just avui comença a aixecar-se una mica. Està encara feble, força feble, tant és així que un simple cop d'aire la pot tornar a posar al llit... Ara tot just està convalescent..., s'aixeca algunes estones però sense acabar de recuperar la plena salut.

* * *

Abans de la guerra el català estava en un camí avançat de normalització lingüística. La situació a casa nostra era sensiblement millor que la d'ara.

El 80% dels habitants de Catalunya o tenien la llengua materna catalana obé el parlaven naturalment. La immigració era molt més reduïda. En temps de la República s'havien editat fins a 9 diaris en català, dotzenes de revistes setmanals i centes de publicacions de caire cultural, esportiu, recreatiu, que, mes rera mes arribaven a les llars de les famílies catalanes.

En aquests anys que varen precedir la contesa de la guerra civil, existia una consciència cívica de país, i es treballava per a la recuperació de la nostra identitat cultural.

Associacions, Clubs, Entitats, Ateneus, Sindicats... tenien present la realitat de Catalunya i s'havien imposat com una tasca pròpia, la de normalitzar la llengua, que no volia dir res més que el fet que la presència del català sigui una presència pública, natural, sense friccions ni escarafalls, sinó com a signe d'identitat que és la llengua pròpia de Catalunya.

Bar
Restaurant

Turó dels Cavalls

Peix fresc
Carns de la millor qualitat
Cuina esmerada

Especialitat en Noces i Bateigs
Parc infantil - aparcament

Ctra. d'Anglès - Tel. 44.01.56 - BESCANÓ

Pisos de protección oficial

C/. Abad Oliba, 34 (Veïnat)

Entrada 400.000 Ptas. y entrega llaves
Resto: 15 años

Gran calidad de construcción

PROMOCIONES SALT, S.A.

Pl. Marqués de Camps, 16 bajos - Tel. 21.23.08
C/. Abad Oliba, 34 - Tel. 24.06.39

Els esforços per a redreçar la cultura catalana

Va venir la guerra i van desaparèixer les nostres institucions i la llengua catalana va esdevenir un perill per al règim. Per tant es va perseguir la cultura catalana, fins a reduir-la al ghetto familiar.

Entre els catalans n'hi van haver de conscients i d'altres que es van tornar passius, com si tot fos ja un fet consumat... Malgrat tot, la gent conscient va anar aglutinant al seu entorn iniciatives, projectes de redreçament cultural. Així va néixer Omnium Cultural, així es van anar fent trobades d'expressió nacional, diguem-ne les Trobades de Cantonigrós, les Festes Populars "Pompeu Fabra", o els Premis de Santa Llúcia, van aparèixer les edicions importants de llibres (Edicions 62, etc.), i els fenòmens de masses, com la Nova Cançó, impensable en un país normal.

Els catalans conscients se subscrivien a la Gran Enciclopèdia o compraven per fidelitat les publicacions que sortien: "Serra d'Or", "Canigó", "Avui". El contingut potser no era el més important. Els qui ho compraven, ho feien perquè estava escrit en català. Era un signe de resistència cívica, de voluntat davant els vents adversos que bufaven contra el català durant tants i tants anys.

Tota aquesta gent, 80.000, 100.000, 150.000 persones, estaven fortament sensibilitzades pel problema de la llengua, i eren els que feien possible la sortida de projectes culturals catalans.

LA LLENGUA, AVUI

La situació d'avui és realment complexa des del punt de vista lingüístic. No en va, han passat gairebé dues generacions des d'abans de la guerra fins al 1982.

Fenòmens importants com la immigració —més important que mai—, el turisme i la televisió han influït molt fortament en la realitat lingüística nacional catalana.

La immigració ha fet que milers de persones d'altres terres, amb una cultura i una llengua diferent que cal respectar, vinguessin a viure i a treballar a Catalunya. I, la majoria de les vegades, desconeixent la realitat de Catalunya perquè els llibres de la seva escola no deien pas que a Catalunya es parlés una llengua diferent, en tot cas deien que a Catalunya s'hi parlava un "dialecto" del castellà.

El turisme ha desnaturalitzat la llengua catalana. A qualsevol poble de la catalaníssima Costa Brava (Lloret, Platja d'Aro o Roses) a l'estiu, si es parla amb totes les llengües i el català és la llengua que menys es parla. A molts establiments, hotels, etc. el català és bandejat com si no existís. I un turista ben poc se n'adona que està en un país diferent. Rètols, diaris, menús, són escrits en la seva llengua, però no en català.

A part, no diguem ja, la influència de l'anglès sobre el nostre idioma. Paraules tan corrents com futbol, play-back, club, tenis, s'han introduït en la llengua desfigurant l'expressió genuïna catalana.

Els mitjans de comunicació com la ràdio, diaris, publicitat, però especialment la televisió han estat molt conflictius per a la llengua catalana. La societat consumista i de masses en que estem immersos, té una incidència importantíssima per a la nostra llengua. Poden ser uns mitjans importants per a la

EUGESA

Constructora immobiliària

c/. Major de Salt, 182 - Tel. *23.55.61

VENDA DE PISOS I LOCALS

- Diversos emplaçaments
- De renda lliure i de protecció oficial
(Exempció d'impostos, préstecs oficials a l'11% d'interès, etc.).
- La nostra professionalitat li pot suposar molts avantatges a l'hora de comprar un pis o local.

EUGESA, una empresa de Salt i per Salt

immediata normalització del català o poden ser el factor negatiu que vagi empobrint lentament l'idioma.

A 5 anys de la recuperació de la Generalitat com institució, la normalització del català es veu encara com una tasca difícil i llarga, molts catalans, d'aquells de militància que parlàvem abans, veien optimistes la normalització de la llengua. Es pensaven que seria cosa de poc temps.

Ja ho veiem que serà lent. El català ha d'arribar a l'administració pública, als mitjans de comunicació, a l'escola i al carrer, perquè gaudeixi d'un status propi de "país normal". I s'han de fer encara molts de programes, publicacions i idees com per exemple "còmics i tebeos en català", "premsa esportiva", "revistes d'humor", "programes esportius", "publicacions populars", "pel·lícules", "anuncis"...

Tot això és lent i complicat, a més hi influeixen interessos econòmics molt poderosos, grups de pressió, guanys econòmics, que a l'hora de sospesar la balança s'inclinen per a fer-ho en castellà, ja que "així ens ho entendreà tothom". La comoditat, l'economia priven sobre la fidelitat a la llengua.

El català, només si és una cosa de tots, podrà redreçar-se i normalitzar-se. La feina i l'hora dels 100.000 algomàvers resistents a la clandestinitat ja ha passat i no té sentit en un país normalitzat.

El català, és feina i consciència de tot el poble de Catalunya, sigui quina sigui la seva condició social: botiguers, minyones, guàrdies urbans, comerciants, administratius, metges, etc. Cada estament social, ha de fer seu el problema de la llengua i més que ningú els mestres i les institucions públiques: (Ajuntaments, Generalitat,...).

Si no és així, la Campanya de la simpàtica "Norma" haurà passat com una flor de primavera i volent ésser un país normal no serem res més que un "anormal país".

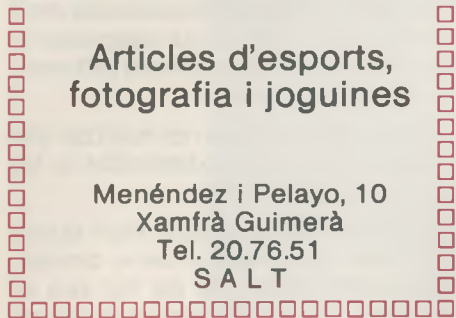

ESPORTS

HERNANDEZ

Articles d'esports,
fotografia i joguines

Menéndez i Pelayo, 10
Xamfrà Guimerà
Tel. 20.76.51
SALT

Promoció, venda i lloguer de pisos,
locals i plantes baixes.

TRACTE DIRECTE

Camí antic de Vilablareix, s/n.
Tel. 23.18.90
SALT

Talleres
mecànics

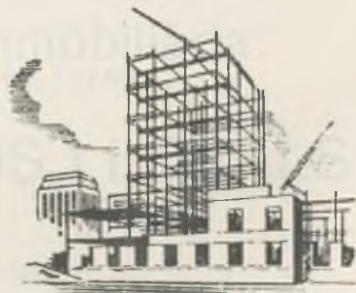
Sotor, s.a.

Camí antic de Vilablareix, s/n.
Tel. 24.03.60
SALT

Construcciones

AURICH

Oficinas y almacén:
C/. Major de Salt, 314
Tel. 23.75.02
SALT

Vins de Festa Major

No hi ha festa major, si els vins axampanyats, els crus blancs, rosats o negres de qualitat, els rancis de la bota del racó, o els muscats i dolços, no corren a dojo per les taules i els xarrups o enlairades de porró sovintegen fent baixar gola avall, com a lubricants o digestius, les menges extraordinàries que aquells dies omplen les taules i han estat la preocupació de les mestresses de la casa, preparant plats succulents que deixin el bon gust i millor record als familiars i amics forasters que hàgim convidat.

Catalunya té fama de bons vins. La comarca de l'Anoia, ho és dels xampanyes; El Priorat i l'Empordà pels bons crus de taula per a degustar amb els rostits i platets. I els vins d'Alella, qui no els ha provat?...

Caldria posar una xifra de milers d'anys en la vida de l'home per anar a cercar l'origen del vi. Cal només recordar que a l'escola, quan el mestre ens explicava la formació del món i les evolucions sofertes per la raça humana, en el Vell Testament ja s'hi fa la referència a una "senyora borratxera" agafada pel patriarca Noé. De segur que quan va pujar a l'Arca acompanyat d'aquella munió d'animals que ens conta la Història Sagrada, també hi devia dur unes quantes garrafes de vi bo. O sigui, que milers i milers d'anys enrera, en Noé i els seus, ja plantaven vinyes, collien raïms i agafaven alguna "merla" de tant en tant. Els historiadors també coincideixen en afirmar que els conreus més antics de la humanitat, són els del blat i de la vinya.

Els egipcis també eren amics del vi, ja que en les tombes descobertes en el nostre segle i construïdes fa quatre mil anys o més, s'hi han trobat ànfores que en el moment de l'enterrament foren plenes de vi, segons les inscripcions dels jeroglífics, i probablement hi eren posades per a que els ajudessin a fer el camí de l'eternitat sense sofrir sed.

A Europa, sembla que el cultiu de la vinya, el varen dur els grecs, quedant sobretot introduït en les regions que foren expansions comercials seves, com les illes Balears, sobretot Eivissa, tota la costa del Llevant des d'Empúries fins a Almeria i les províncies de la Gàlia que corresponen a la Provença mediterrània, estenguent-se més tard per arreu d'Espanya, Portugal, França, Alemanya, etc.

La vinya del migdia francès, de sempre, ha estat la millor cultivada d'arreu del món, i els mots catalans que nosaltres utilitzem fent referència al seu conreu, provenen del provençal francès i nosaltres els hem catalanitzat.

Posats ja a la vida moderna, en tots els pobles civilitzats, el vi és tingut com un element per "satisfer" el plaer de beure, i no per calmar la sed, i també usat com a medicina.

Quan parlem del menjar i beure, diguem que el pa i el vi, són pels pobles una benedicció de Déu. Els refranys populars, cançons i frases que fan referència al cultiu del raïm, a la verema i la seva transformació en vi, són tan

 viatges
bravatur s.l.

Major, 170 - Telèfon 23.02.08 - SALT

*Les vostres vacances són importants,
no les deixeu a l'atzar.*

*Us preparem tota mena de viatges,
creuers, viatges organitzats,
o si ho preferiu, us lloguem apartaments,
us reservem hotels, bitlles d'avió,
de tren, d'autocar, lloguem autocars,
cotxes...*

Tenim ofertes especials.

Veniu a veure'ns, ens trobareu a

nombrosos, que citar-los, seria un mai acabar. Però si no cito refranys, vull fer menció d'alguna cançó: A Blanes, per exemple, en canten una que diu: Del sol que crema/porta la verema/la grogor pura/i el foc ardent/i bull i canta/sota la planta/del qui ballant-hi/la va expremment.

En altre poble, que ara no recordo, en canten una altra: Com ballaven dalt del brescat/la farandola, la farandola/Com ballaven dalt del brescat/vermells d'orelles, calents del cap. Totes les cançons fan al·lusió a la força del vi i a l'alegria que encomana quan es treballa, es cull o es beu.

També l'home, en les seves converses, ha popularitzat frases al·lusives al caràcter o manera de comportar-se. I si volem "retratar" a algú per les seves bones o males maneres, diguem: Té mal vi o un genit com un vinagre; i a qui té l'aspecte de bevedor: Fer cara de mal vi. Quan només ens volem referir al vi, i no a la persona, si és bo, diguem: És un vi que els àngels hi canten. I si és massa fort de grau, direm: És un vi que mossega. També diuen que un home valent i una bota de vi bo, aviat s'acaben.

El vi és el millor ajut per al treballador que s'ha d'esforçar en les feines i així quan el pagès en el camp o l'empresari en una feina feixuga, et veuen cansat, et fan fer un bon tragueta mentre et diuen: carn, fa carn, i el vi fa sang; o també, el vi fa sang i l'aigua fa fang. I per la festa major, no manca tampoc alguna dita adient a les diades de joia i festeigs, com la que diu: Per anar tirant/de la bota de l'entrant./Per la festa major/de la bota del racó. I quan parlem del ranci de la bota del racó que tenim per convidar als amics, diguem: Té color d'or vell, per a donar-li la importància que pot tenir una joia valuosa.

Vora la mar, on el paisatge és accidentat i per plantar els ceps ha calgut fer parets escalonant uns terraplens, en els que el pedregal es barreja amb la terra rogenca i argilosa, hi creixen unes vinyes a quins ceps, el sol els hi peta de ple, i els vents, tant si bufen de garbí com de llevant, carregats de la salabror de la mar d'on vénen, o freds i huracanats quan baixen del majestuós Canigó que amb tramuntana forta escambren la poca terra que no ha quedat ben apretada descolgant els ceps, s'hi cullen uns raïms quasi únics al món. És en aquests paranyes agrestes que des de Roses, Cadaqués, Llançà, Port de la Selva, i a l'altra banda del Pirineu, Cotlliure i Banyuls, on el raïm degudament treballat, una vegada feta la verema, se'n fa el garnatxa, pel meu gust, el millor vi de postre per a convidar als amics en diades assenyalades com ho són les festes majors, tant per ser beguts com aperitius o a les postres acompanyant galetes o dolços.

Suave Alegre Fuerte

AL ESTILO
FRANCES

PARA TODOS
LOS GUSTOS

COMO EL SOL
DE ESPAÑA

Roqueta

"la Caixa"
també hi vol ser present
amb la seva felicitació

CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"

Al vostre servei a Salt

Carrer Major, 169 - Tel. 23.77.11

Sembla que els primers ceps que foren plantats i que produeixen aquest raïm d'un color morat, coneguts pel nom de garnatxes, foren duts pels cartaginesos, pobladors d'aquests rodals abans que els romans, uns quatre segles anteriors a la naixença de Jesucrist. Ells també degueren ensenyar als nadius les maneres de treballar-lo, ja que a més de premsar-lo, cal "coure'l" durant la fermentació. Aquest vi de postre, d'un gust aspre però dolç també, devia agradar molt al Rei Jaume I el Conqueridor, ja que per protegir als que el cultivaven, els perdonava el pagament dels impostos normals que tenien els altres vins.

Pel costat de la vessant francesa del Pirineu, és conegut pel nom de Banyuls, nom adquirit del port i vila del mateix nom, i sembla que és tan bo, que els capellans el fan servir per dir la missa en tot el territori gavatx.

La conservació dels terraplens, que semblen les escales de la catedral gironina, dóna molta feina al pagès, perquè els vents i les plujes, descalcen els ceps i cada any cal pujar terra nova, cosa que fan mitjançant uns coves que es lliguen a l'esquena com si es tractés de les motxilles que duguem quan anem d'excursió. Segons m'ha contat algun conreador de garnatxes, aquest raïm, una vegada collit i premsat, cal fer-lo fermentar amb la brisa fins que es redueixi a la meitat.

Si durant aquesta propera festa major, algun dels que llegireu aquest programa teniu ganes de provar les delícies del garnatxa del que us he escrit quelcom, a la meva casa, hi sereu ben rebuts i plegats en farem el tast.

L'AVI PAU

Joyeria Olivoso

JOIERIA - RELLOTGERIA
TROFEUS - GRAVATS
PLAQUES HOMENATGE
TALLER PROPI

ESPECIALITAT
EN PECES D'ENCARREC

Rambla Verdaguer, 7 (Pl. Catalunya)
Tel. 20.40.43 - GIRONA

Taller Hernando

Reparación
de automóviles

C/. Guimerá, s/n.
(Esquina Picasso)
Tel. 23.15.18
S A L T

**Electricitat
de l'automòbil**

Electromotor

Patricio Amat

Passeig d'Olot, 340
Tel. 23.25.61
(Davant zona esportiva)
S A L T

Transportes Eléctricos Interurbanos, s.a. T.E.I.S.A.

Líneas regulares de transportes de
viajeros por carretera y autocares
para servicios discrecionales

Domicilio Social:
C. Alvarez de Castro, 8
Tel. 57.00.53 - BANYOLES

En GIRONA
Despacho de billetes y encargos
Estación RENFE - Tel. 20.02.75
Admón.: Isla Formentera, s/n.
Tel. 20.48.68

A propòsit d'un gest

El mes de maig passat, el senyor Ramon Torramadé, va donar a la Biblioteca de Salt, un llibre de la seva propietat: "Novísimo Diccionario Manual de las Lenguas Catalana - Castellana", escrit per Santiago Àngel Saura i editat a Barcelona per "Librería de Esteban Pujol", l'any 1886.

L'obra és tal com anuncia el títol, un diccionari Català - Castellà, però a més, duu un vocabulari de noms de Sants i un apèndix de refranys, proverbis... etc., en català amb correspondència castellana.

L'autor, Santiago Àngel Saura, va néixer a Barcelona l'any 1818. Era advocat i home culte i il·lustrat. Segons el Diccionari Biogràfic Albertí: "Estudiós de l'art antic i de les ciències ocultes". I, mira per on, aquest "novísimo diccionario" és l'obra més antiga que tenim a la Biblioteca quant a any d'edició es refereix.

Espigolant en la secció de refranys i frases fetes del dit diccionari n'hem trobat algunes que no ens sabem estar de transcriure, perquè d'alguna forma s'avenen a la intenció de l'article —l'ortografia, és clar!, és d'abans de la reforma de Fabra—: "Cada hu recull lo que semra", "Bens ben repartit a tothom li fan profit", "Llibre tancat no fa lletrat" i encara "De mica en mica s'omple la pica".

A propòsit d'aquesta última dita voldríem recordar a tots els saltencs que la Secció Local de la Nostra Biblioteca Pública, és a dir, aquella que s'ocupa de tot allò que pertany al poble de Salt: documents escrits, fulletons, programes, revistes, fotografies, etc..., és molt migrada i gairebé no existeix. És evident que com més material tinguem aplegat, més fonts de consulta i informatives podrem proporcionar a aquells estudiosos que s'interessin pel present i el passat del nostre poble.

Si bé aquesta última i valuosa adquisició ens ha servit de pretext per a l'article, també ho aprofitem per donar públicament les gràcies a totes aquelles persones que ens han portat llibres, col·leccions de revistes, fotografies... etc., o bé ens han proporcionat bibliografia especialitzada sobre diverses matèries; a les tals persones no les enumerem puntualment per por d'ometre algun nom i, sense voler, cometre alguna descortesia, però, l'agraïment hi és de debó. A veure si entre tots, "de mica en mica" omplim aquesta pica.

Organització Professional Immobiliària

Agència de la propietat immobiliària
Administració de finques
Gestoria administrativa
Declaració de renda
Podem solucionar els seus dubtes

Vivendes de protecció oficial:
Préstecs i exempcions d'impostos

Avinguda Jaume I, 44, baixos
Tel. 20.88.54 - GIRONA

Nacional Hispànica Asseguradora, s. a.

Assegurances, incendis, robatoris, vehicles, etc.

L'ESPERIT D'UNA PROPOSTA

Parlem! Parlem!

Els humans sembla que tenim el cervell a la llengua. Parlem i parlem! Quins tips de parlar que ens fem! Solucionem el món en un tres i no res, ... si no fos que...

Anem escampant la nostra improvisada conversa com si l'orador anés al davant del pensador!... quin desgavell, quin pas enrera! I què en traiem?: doncs de solucions sovint cap, de xerrameca molta, i... no gaire res més; ep! si exceptuem que, en aquests temps difícils, les converses sovint acaben fent apologia del pessimisme, i inclús s'arriba a desitjar el retorn a situacions involucionistes ja superades del tot.

En resum: les converses de cafè generen un pessimisme catrastofista, que a voltes resulta perillós per a la col·lectivitat. En treiem poc suc perquè ignorem l'essencial.

De què parlem?

Bé, al cafè es parla de futbol, i ara encara més! Però d'altres vegades s'inicien veritables debats. S'hi parla de la crisi, de les empreses que tanquen, de les suspensions de pagaments, dels empresaris que pleguen i dels que fugen. Parlem dels parats, de l'atur que denigra la persona, i de l'atur insolidari i estafador.

Al costat d'això, també es parla dels fabulosos beneficis dels bancs —n'hi ha que superen el 30%—. Els grans beneficis de les elèctriques, de la telefònica; que reparteixen grans dividends i l'ampliació del seu patrimoni és cobrada pels rebuts mensuals als soferts consumidors, siguin accionistes o no.

Es parla de la llarga crisi que afecta a Catalunya més que a cap altre lloc, perquè és una crisi de transformació industrial.

Parlem de la LOAPA que aquest estiu ens engiponaran. De l'estiu "loapitzat", preludi del pas d'"el estado de las autonomías" al "estado de las loapas". Proposen, disposen, toquen i retoquen tant la nostra llibertat com la nostra identitat, i a sobre també ens toquen la butxaca i els c... Catalunya aporta el 22% del pressupost de l'Estat i en rep el 7,5%; quan, només per població ja ens correspondria el 17%. I a sobre ens invoquen la solidaritat. Solidaritat de qui?

Si parlem de la "loteria" del "tejerazo", veurem que de tocar, tocar, als catalans ens ha tocat: la LOAPA —i filloles—, i per torna suportar, revestits d'autoritat, força colpistes absolts. Quin escàndol!

De vegades també parlem dels fabricants d'armes que es reparteixen el món com un pastís. Enfronten els pobles i escampen inseguretat amb l'únic objectiu d'expoliar-los amb vendes d'armament ja obsolet, i obligar-los a que els seus capítols de defensa augmentin fins a cotes altíssimes. L'entrada a l'OTAN significa, d'entrada, incrementar el pressupost de defensa en un 36%, i més endavant ja veurem.

— Passeig d'Olot, s/n. - Tel. 21.59.43 - SALT —

HOSTAL RIBOT

Accés Aeroport
GIRONA - COSTA BRAVA
Tel. (972) 47.72.25
RIUDELLOTS DE LA SELVA

També parlem del nostre poble, ja que fa tres anys que espera la independència municipal. I a sobre ens hem hagut de sentir que els sentiments i la identitat han d'arraconar-se davant la raó, la ciència i la tècnica; quan en realitat el que ens ha de salvar és tot el contrari. Deu ser que "el cor té unes raons que la intel·ligència no comprèn" (Pascal).

I podríem continuar parlant del nostre poble. De l'histerisme rabiüt que ha tret el nas i ha senyorejat en alguna entitat saltenca, que desgraciadament, ja té clavat el tascó divisor.

I continuariem amb l'ecologia, les nuclears,...

I podríem parlar de mi, que...

I què en treiem?

La llista inacabable de motius desalentadors i greuges, sovint és la protagonista de les converses. Converses que massa vegades serveixen per a lamentacions i pessimisme; i poques vegades serveixen per a refer o una amistat, o una situació, o la reclamació d'un dret, d'una parcel·la de llibertat, o per a manifestar una actitud solidària.

El camí de l'orador improvisat resulta massa apocalíptic, tot es veu negatiu i impossible de redreçar. Cert que és difícil, i que ens veiem impotents, però si ens despistem encara és pitjor; perquè de seguida caurem en un cercle viciós que només deixa veure la part negativa, la part pessimista, ... la anti-esperança.

Què fer?

Doncs davant d'aquest fenomen no hi ha altre remei que madurar, cultivar en nosaltres mateixos els aspectes essencials. Cal trencar el cercle viciós que no duu enlloc.

Si tenim present que cal una reforma, una revolució, hem de saber que aquesta comença per nosaltres mateixos, ... Sí ja sé que és tòpic, però l'evidència ens ho demostra. Les revolucions fracassen perquè només són plantejades econòmica i socialment; llavors troben que falla la persona i tot se'n va en orris. Analitzem l'any 36.

Davant d'una societat que està en alça l'oci (vegeu l'article d'en Joaquim Ros en el programa del 80), i que té en crisi el valor treball; s'imposa una anàlisi, una meditació, una acceptació serena. Cal una preparació de cada u. Cal deixar de criticar als altres, i començar per la pròpia reflexió i revisió. Cal madurar els elements ESSENCIALS de la persona.

Què és l'ESSENCIAL?

"L'essencial és invisible als ulls", ... no rigueu, que ho deia Saint-Exupery.

L'essencial podria ser, per exemple, l'ESPERIT... sí, ho dic sincerament. Si no cuidem l'esperit, fracassarem com a persones.

...se'm fa difícil explicar-ho, i no sé si me'n sortiré... dono voltes...

Jo diria que és en la maduresa i en la senectud, quan pagarem car el fracàs d'una vida buida. Una vida fracassada és la desproveïda de joia, carent de llibertat, aixorca d'ideals, buida de sentiments, ...

Com cultivar l'ESPERIT?

PIRINEUS

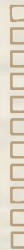
Carrosseries

Ctra. Girona - Anglès (Afores Salt) s/n.
Tel. 23.69.38 - Apartat 278 - GIRONA

Todo al servicio de la decoración
Papeles pintados
nacionales y extranjeros
Revestimientos textiles
Cortinas
Tapicerías
Moquetas
Parquet
Pinturas en general

Cuina Catalana

En vigílies de festa, se ruega
lo encarguen anticipadamente

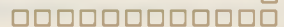
Legumbres cocidas
Pollos a l'ast
Platos preparados

Decoraciones
Gerona, s.a.

Santa Eugenia, 40
Tels. 20.04.74 - 21.36.23
GIRONA

Dr. Ferran, 16
esquina Torras y Bages
Tel. 24.01.99 - SALT

Només podem cultivar l'esperit, a través de la religió... o de la fe, si voleu. Tant en teologia com en filosofia no té sentit distingir entre fe i religió.

On ha anat a parar la religió?

Marx deia que la religió era l'opi del poble. En part tenia raó. La religió, o religions, han caigut en el perill de cercar ídols, satisfer necessitats, tranquil·litzar consciències,... Jo diria que l'opi del poble és la màgia de la religió, no l'esperit de la religió!

Podríem pensar que en la nostra societat no hi ha cap religió. L'ateïsmes massiu, però, no ha donat resultat. És cert que la societat ha envaït tots els àmbits, i ha erosionat i substituït fins i tot les tradicions culturals. I la religió, com a gran component de la nostra cultura, s'ha deixat violar passivament. Ara, tal com la presenten la majoria de clergues, de ben poca cosa serveix. Malgrat que s'afirma que el cristianisme és el 90% de la cultura occidental.

L'hora de l'àngelus, la paciència de Job, més vell que Matusalem, ser un Judes, Quaresma, Pasqua, Corpus,... són expressions que d'aquí a un temps molts ja no sabran què volen dir. Potser per allò de l'hora arribaran a pensar-se que l'àngelus és l'hora de l'aperitiu, aneu a saber. Pels ciutadans de les properes generacions potser els serà difícil d'entendre el 80% dels clàssics, siguin pintors, músics, poetes o escriptors.

Les velles i riques processons populars i religioses han quedat arraconades. La litúrgia ha quedat substituïda per una vulgar cerimònia que és seguida per una gent cansada i avorrida, que només representa un número pel recompte de l'organització.

Cal reivindicar una religió-cultura antiga, pròpia i significativa, que per la insensibilitat estètica dels eclesiàstics i clergues ha passat a millor vida. I que els monsenyors Leffebres han dut a un totalitarisme fastigós i feixista.

De l'abandonisme religiós actual, s'està passant a les religions-cultura foranes. El ioga, les tècniques i doctrines orientals que ens arriben i són practicades cada vegada per més gent. Gent jove que s'interessen per aquestes místiques i experiències de sectes forasteres. Mentre nosaltres tenim tot, tot el patrimoni religiós totalment desaprofitat. Potser haurem de dir, que gràcies a les milenàries religions-cultura orientals, recuperarem la nostra, la que ja teníem.

L'església cristiana antiga va tenir l'encert i l'habilitat de regir-se pels cicles dels astres i de la floració dels camps. Inclús la nostra sardana té aquestes connotacions. Era una religió amb sentit. Ara el que ens queda, pràcticament no sabem si fa molt de mal i una mica de bé, o molt de bé i una mica de mal.

No caiguem, però, en el pessimisme; perquè ens trobem, no tant en temps de crítica de la religió, sinó més aviat, en temps de reconstrucció i recerca de les pròpies funcions que acomplia la religió.

Es tracta d'omplir el buit de l'acció comunitària, superar la crisi d'identitat i trobar la motivació personal.

Què hi podem trobar en la religió-cultura?

Bàsicament hi trobarem moments. Moments d'aïllament. Moments íntims i plens de comunicació que gairebé ens faran enlairar d'aquest món per respirar la pau i la llibertat.

Aquests moments són empemptes cap a la realització de la justícia i la

Subministres Catalunya, s.l.

Distribuïdor oficial

Passeig Marquès de Camps, 3 - Tels. 23.33.11 - 23.78.83 - SALT

Sport Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions — Engrassament — Neteja

Passeig Marquès de Camps, 5 - Tel. 23.33.11 - SALT

llibertat. Ens donen una nova visió per interpretar el ritme de la vida, de la comunicació. Ens ajudaran a cuidar els detalls, a asserenar l'esperit, a buscar la lluita necessària, a buscar el silenci,... Captar el sentit global de la pròpia vida i el sentit universal del moment històric que vivim.

Les nostres converses tindran una base perquè seguiran un fil, un objectiu cap a la recerca de la unió, la solidaritat,... l'essencial! Deixarem de banda la superficialitat.

No pretenguem però, de cercar-hi efectes immediats, efectes fulminants, efectes màgics, no!; cada moment vindrà, pas a pas, com una nova empenta per atrapar l'esperança i l'explicació de la nostra existència.

Tot això és un repte de la comunitat religiosa. La cristiana per a nosaltres. Que han d'oferir a la gent que ho busca aquestes vivències, això sí, deslliurades d'imposicions ideològiques i disciplines que en treguin el sentit.

Una proposta concreta

Cal començar a poc a poc i sense presses. Per això faig una proposta.

Moltes vegades s'ha dit i remarcat, l'absurditat que és extreure les misses, les passions musicals del seu context pel qual foren concebudes: la cerimònia religiosa. Les sales de concerts s'omplen per a sentir misses de Mozart i de Haydn, la passió de Bach; però s'hi troba a faltar la cerimònia. Mentre que en els temples es constata la gran pobresa litúrgico-artística de les grans festes religioses.

El substitut del gregorià han estat les produccions foranes de gust dubtós, sense quasi valor musical, i que els clergues de mala veu s'entesten d'arrancar uns cants del poble avorrit.

La proposta concreta és: que l'home religiós arribi a les vivències de la fe, ajudat per l'obra que altres homes han dedicat a exaltar aquesta fe.

A casa nostra això quasi s'ha arxivat, si exceptuem el culte montserratí, on aquesta proposta s'hi fa realitat i on queda plenament justificada la cerimònia litúrgica. La resta és un desert. N'hi ha que prefereixen una missa a Montserrat que cinquanta misses buides de sentit.

Una esquemàtica notícia ens arriba a través del diari AVUI, per a fer-nos sabedors que, a Sant Felip Neri de Barcelona, posaven en pràctica una experiència en aquesta línia.

Què fa falta?... pressupost, llicència eclesiàstica,... no ho sé. Però diria que fa falta visió de la necessitat de la religió com a eina que llima els defectes humans personals i comunitaris.

Hem d'aprofitar el que tenim a la mà. La riquesa cerimonial litúrgico-musical de l'Església, les seves grans construccions, úniques pel clima que s'hi respira. El perill ha estat confondre senzillesa, humilitat i austeritat, amb simplificació.

Corolari

Només cultivant el nostre esperit, és quan canviarà el sentit del parlar-raonar-reflexionar, pel de: de la reflexió a la raó i de la raó a la comunicació. De segur que sortirem guanyant-hi tots. Les nostres converses maduraran en sentit, les nostres actituds seran més contundents i menys egoistes, les nostres relacions seran més soportables.

Si treballéssim per aquest camí, jo diria que a les properes confrontacions

Gassol, s.a.

Fábrica hilados y torcidos
Poliéster, algodón y acrílicas

Gassol Fibras, s.a.

Fábrica texturizados

Gassol Color, s.a.

Fábrica de tinturas de hilados

Monar Textil, s.a.

Fábrica de tejidos

Foto: El Cisne - Salt

Celebrem la Festa Major

BANCA CATALANA

electorals, notaríem que els mítings ens transmeten quelcom més que oratòria i promeses.

Diada del Corpus 1982.

JOAQUIM PONS

AVUI, Dijous, 27 de maig del 1982

Barcelona

Missa musical a Sant Felip Neri

Barcelona. — Com a notícia de la voluntat de participació a la litúrgia a través del cant gregorià o de la música dels grans compositors, podem anunciar que diumenge, 6 de juny, i en ressò encara de la festivitat de Sant Felip Neri —que es commemorà ahir—, se celebrarà una missa a les 12, a l'església de Sant Felip Neri de Barcelona, amb l'acompanyament d'una orquestra i coral alemanyes que interpretaran una missa de Schubert.

Dintre la celebració de sant Felip, divendres, a la mateixa església i a les 21 h. 30, l'organista titular amb acompanyament instrumental i veu solista interpretarà obres de Quantz, Martí, Vivaldi, Bach, Ph. E. Bach i Haendel.

Cabruja

Magatzem al major

Objectes escriptori
i papereria

Venda exclusivament
a detallistes

Travessia Sta. Eugènia, 12
Tel. 23.40.11 - GIRONA

Tintoreria

Regolta

Tel. 23.45.43 - SALT

PASTISSERIA

Josep Negrell

c. Greco, 2 i 4 - Tel. 23.07.58
SALT

Palots para fruta

Largo 120, ancho 120, alto 75 o a convenir

Maderas - Aserradero
Fábrica embalajes y palets
Embalajes marítimos para exportación
Explotaciones forestales

PALAHÍ, s.a.

c. Procesión, 43 - Tel. 23.21.99 - SALT

INDEPENDÈNCIA!!! de Salt, és clar!

Hi ha mots que si bé defineixen una situació, sempre es poden harmonitzar d'acord amb la interpretació àmplia o restrictiva que del mateix hom vulgui fer-ne. Aquest no és el cas de la paraula que encapçala aquestes ratlles. La INDEPENDÈNCIA no pot tenir valoracions intermiges, si no hi afegim adjectius que la desqualifiquin.

Els independentistes de Salt, com els de qualsevol altre poble, no són pas vistos amb bons ulls. Quan es demana independència s'aixequen les veus airades dels qui per moltes raons no volen perdre els drets adquirits, sovint amb maneres no gaire clares.

CAIXA RURAL

PROVINCIAL DE GIRONA

**Aquest servei va
destinat a:**

Tots els Pensionistes, Jubilats, i en general a totes les persones que hagin complert els 60 anys d'edat.

Modalitat de servei:

Llibreta a termini d'un any.

Import del r dit:

Imposició 100.000 Ptes. = 10% Int.
Imposició 200.000 Ptes. = 11% Int.

**"IMPOSICIÓ A PARTIR
DE 250.000 PTES."**

12%

DE R DIT ANYAL

Forma pagament del r dit: Trimestral

El fet de no voler dependre d'altres és sovint qualificat d'insolidari, ja que en els nostres temps el que cal és l'esforç conjunt, i no pas la disgregació. S'oblida però, que per arribar a la solidaritat no hi ha d'haver ni dominadors ni dominats. És des del dret a l'autodeterminació que cal contemplar quines han de ser les relacions entre els pobles sempre en benefici dels que hi viuen. Seria absurd i fora de temps no voler mancomunar els serveis que per llur envergadura sigui recomanable de fer-ho.

La independència de Salt és ja un fet irreversible, encara que aquesta no sigui la paraula que més plau al Consistori Gironí. Des de l'Ajuntament de Girona els agrada més parlar de la Segregació de Salt. És una qüestió de semàntica si voleu, però ens hem d'acostumar a dir les coses pel seu nom, i si vol dir el mateix, volem que Salt sigui INDEPENDENT, i no pas només segregat de la ciutat de Girona.

Els saltencs que vàrem ser a Barcelona per a participar en la manifestació en contra del projecte de "Ley Orgánica para la Armonización de las Autonomías", ens adonàrem de què hi havia milers de persones que com nosaltres demanaven la INDEPENDÈNCIA. Els de Salt portàvem el logotip que encapçala aquest escrit, i que reafirma la nostra voluntat a que Salt torni a ser un municipi, com havia estat fins que en contra de la voluntat dels saltencs va ser anexionat a la ciutat de Girona. Moltes persones ens varen demanar si els hi podíem donar un adhesiu com el que portàvem enganxat a la nostra camisa, tots trobaven molt bé que Salt digués sí a la INDEPENDÈNCIA, i els hi havíem d'explicar que demanàvem la de Salt, o almenys aquest era el motiu pel qual es varen fer aquells adhesius.

No han de fer por a ningú els mots que proclamen els drets dels pobles a llur autodeterminació. Però per entendre ben bé el perquè d'aquesta reivindicació cal haver viscut l'intent d'anul·lació del nostre poble.

Els qui hem vist com Salt podia convertir-se en un suburbi de Girona, i lluitem per la seva independència municipal ens sentim solidaris amb els pobles que volen recuperar la seva identitat i cridem amb ells ben fort: SI A LA INDEPENDÈNCIA.

Jaume Bosch i Termes

CAIXA D'ESTALVIS
DE CATALUNYA

LA
CAIXA
DE TOTS

OFICINES A GIRONA

GIRONA-CENTRE
GIRONA-GÜELL
GIRONA-JOAN MARAGALL
GIRONA-STA. EUGÈNIA
ANGLÈS
BLANES
LA BISBAL

OLOT
PALAFRUGELL
PALAMÓS
PUIGCERDÀ
RIPOLL
SANT FELIU DE GUÍXOLS
SANTA COLOMA DE FARNERS

SALT

Àngel Guimerà, 50, cant. Menéndez i Pelai

més de **350** oficines
al servei
de les comarques
catalanes

SALT
 Esteban Vila, 10
 Àngel Guimerà, 69
 Avda. Olot, 128

GIRONA
 Sèquia, 9
 Pere Compte, 5
 Maluquer Salvador, 6

Recordeu que... si voleu estalviar
 aneu a VALVI a comprar

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Tot per regal
Juanita

c. Àngel Guimerà, 31
 Tel. 23.48.29 - SALT

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Josep M.^a
Comas i Casals

Concessionari
OMEGA

C. Major de Salt, 83
 Tel. 23.47.70 - SALT

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

Construcciones
Mecánicas
XIFRA, S.A.
 Tels. 21.54.08 - 20.50.64

COMEXI
s.a.

Maquinaria para
artes gráficas
y manipulados
papel y plástico

Avda. San Narciso, 106
 Tel. 23.72.11 - Telex 57110
 G I R O N A

IMPORTADOR PARA ESPAÑA

Distribuidor oficial para Girona:

Benelli - Laverda - Morini
Harley-Davidson
Motobi - Lambreta - Merlin

Carretera
Velomotor
Tot terreny
Trial - Cross

Hernán Cortes, 121
Tel. 23.10.61
SALT - Girona

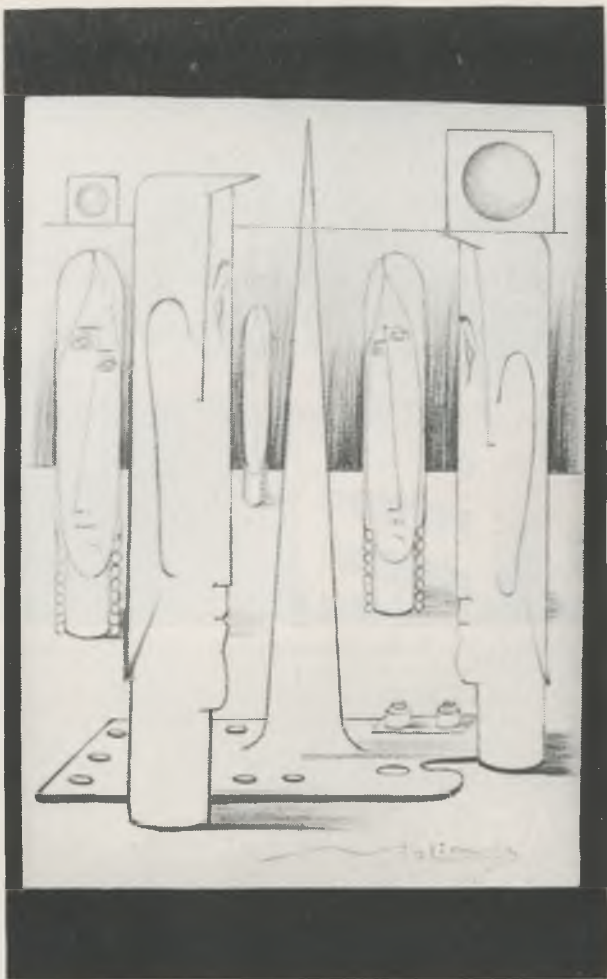

VENDA RECANVIS - TALLER REPARACIÓ

IMPORTADOR PER A ESPANYA

Ramón y Cajal, 4 - Tel. 24.00.61 - SALT - GIRONA

Obra

La justícia dels artistes

(FOTO)

*Homenatge a la gent que aprecia i sap agrair
l'esforç de les persones que viuen per l'art*

*Obra de l'artista de Salt
Ll. Molins i Mateu*

DEL MAR A LA TAULA
PASSANT PER

MARISQUERIA

**JHON
MAIKEL**

Dr. Ferran, 13 - S A L T

Programa oficial d'actes

Dijous, 22 de juliol

Tarda, a les 7

Cercavila, obertura de la Festa Major, a càrrec del Grup Tripijoc i desfilada dels reis i dels cap-grossos.

Nit, a les 10

A can Panxut, "BLODY MARY SHOW", espectacle de varietés patrocinat pel Consell Municipal i la Comissió de Festes. Entrada gratuïta.

Nit, a 2/4 d'11

A l'envelat, extraordinària DESFILADA DE MODELS, presentada per en Quique Guasch i actuació del genial Humorista Arevalo.

Divendres, 23 de juliol

Matí, a 2/4 d'1

Al Casal de Jubilats de Salt, tres sardanes a càrrec de l'Orquestra Marina.

Tarda a 2/4 de 6

A la plaça del Veïnat, Teatre Infantil "EL DRAC ANDREU" a càrrec del Grup La Tramoia.

Tarda, a les 6

A la plaça de l'església, audició completa de sardanes per l'orquestra Marina.

Tarda, a les 8

A l'envelat, animat ball, amb presentació per primera vegada a Salt del conjunt Slalom.

Nit, a les 10

A can Panxut, "BLODY MARY SHOW", espectacle de varietés, patrocinat pel Consell Municipal i la Comissió de festes. Entrada gratuïta.

Nit, a les 10

A la plaça Onze de Setembre, cantada d'havaneres pel grup Oreig de Mar.

Nit a les 10

A la plaça Sant Cugat, dues sardanes per l'orquestra Marina i sis sardanes per la Ciutat de Girona.

Nit, a les 11

A l'envelat, magnífic ball animat pel Conjunt Slalom i l'Orquestra Marina.

Dissabte, 24 de juliol

Matí, a les 12

A la plaça de Salt, Titelles pel Grup de Titellaires de Can Panxut amb el muntatge "EN PATUFET".

Tarda, a les 6

A l'envelat Magne Concert de Música Catalana a càrrec de l'Orquestra Internacional Maravella, amb el següent programa:

Primera part

—Música de sarsueles

—Música moderna

—Música folklòrica

Segona part

—Música catalana

A l'entrada s'oferirà un programa del concert.

Nota: No es permetrà l'entrada de mainada si no van acompanyats.

Tarda a les 6

A la Pista Municipal, final del III trofeu Vila de Salt de Futbol Pista.

Tarda, a les 8

A l'envelat, ball de tarda pel Conjunt Novae.

Nit a les 9

A la Pista Municipal, zona Esportiva, exhibició Provincial de

Patinatge Artístic, organitzat per l'Agrupació Esportiva Salt i patrocinat pel Consell Municipal.

Nit, a 2/4 de 10

A la Plaça 11 de setembre, extraordinària ballada de sardanes, amb dos sardanes a cura de l'Orquestra Maravella i sis sardanes a cura de l'Orquestra Ciutat de Girona.

Nit, a les 11

A l'envelat, extraordinari ball de revetlla, animat pel Conjunt Novae i l'Orquestra Internacional Maravella.

Diumenge, 25 de juliol

Matí a les 8

IV marxa popular Salt-1982, sortida de la zona esportiva i organitzada per l'Agrupació Esportiva Salt i la Penya Barcelonista de Salt. Col.labora: Consell Municipal.

Matí, a 2/4 de 9

A les pistes del Club Petanca Salt, X Concurs Provincial de Petanca "Vila de Salt".

Matí, a les 10

A l'envelat HALTEROFILIA, IV Jornada Campionat Provincial Juvenil. Trofeu Festa Major de Salt per a Seniors i Juniors.

Matí, a les 12

A l'envelat, Lluita Lliure Olímpica, Greco-romana i Sambo organitzat per Halteras i L.E.M.

Matí, a la 1

A l'envelat, exhibició de TAE KWON Do, a càrrec del Gimnàs Choi's Lee.

Tarda, a 2/4 de 5

A la Plaça de la Llibertat i amb la col.laboració de les Orquestres Marina i Baix Empordà:

"XIX Concurs de Colles Sardanistes"

Bàsic d'Honor i Colles Lliures

Per 1ª vegada a les comarques de Girona, concursaran amb la campiona de Catalunya, les 14 millors colles classificades d'arreu de Catalunya. Les colles lliures, disputaran el "Trofeu Joan Pi".

Organitzat per la Comissió de Festes i Salt Sardanista, sota la Direcció Tècnica d'Emili Crous i Font.

Tarda, a les 5

Al Camp Municipal de Futbol, interessant partit entre Girona C.F. i C.F. Salt, disputant-se el Trofeu "El Memorial Joan Pi".

Tarda, a les 6

Prova Hípica al Club Hípic Centaure.

Tarda, a les 7

Grandiós Espectacle Infantil, amb la presentació a Salt del Pallassos de la "Tele", Gabi, Miliki, Fofito i Roby, que faran les delícies dels petits. Animarà el Conjunt Los Hidalgos.

Tarda, a les 8

Al "Centro de Andalucía", Àngel Guimerà, 112, actuació del conjunt "4 de diciembre" de Mollet del Vallès, actuaran també grups de nenes ballant "por Sevillanas".

Nit, a les 11

Fenomenal ball de nit, a cura del Conjunt Los Hidalgos y La Salseta del Poble Sec.

Dilluns, 26 de juliol

Matí, a la 1

A l'envelat, extraordinari Concert de Jazz, a càrrec de la Big Band Walking.

Matí, a les 12

A les Bernardes, Concert de Sardanes per l'Orquestra Montgrins.

Tarda, a les 6

A la Plaça del Veïnat, doble audició de sardanes per l'Orquestra Montgrins i Baix Empordà.

Tarda, a 2/4 de 8

Selecte ball a cura de l'Orquestra de Janio Martí.

Nit, a les 10

A la Plaça del Veïnat, Cantada d'Havaneres amb participació del renomnat grup Els Pescadors de l'Escala.

Nit, a les 10

A la Plaça Llibertat, dues sardanes per l'Orquestra Montgrins i sis sardanes per la Cobla Foment de la Sardana.

Nit, a les 10

A Can Panxut i a càrrec del grup Matabales de l'Institut Salvador Espriu, Teatre amb l'obra d'Eugene Ionesco, La Cantant Calba.

Nit, a les 11

Gran ball de fi de festa, amb l'Orquestra Montgrins i l'Orquestra de Janio Martí.

Dimarts, 27 de juliol

A partir del matí, a les Deveses del Ter, Feixina, organitzada pel Club Petanca Salt i patrocinada pel Consell Municipal i la Comissió de Festes.

Tarda, a partir de les 5

Actuació de l'animador Xesco Boix i audició de sardanes a cura de la Cobla Foment de la Sardana.

Nit, a les 11

Gran espectacle de fi de festa, divertidíssim, presentat per Ricard Ardevol i amb actuació de:

- Joan Capri
- Hermanos Calatrava i el seu Show
- Ballet de Pierre Frank
- Josep Casas, Cantant Català
- Pola Cunard, supervedette
- Conjunt Brindis

Sardanes

Divendres, 23 de juliol

Matí, a 2/4 d'1 al Casal de Jubilats de Salt. Tres sardanes a càrrec de l'Orquestra Marina.

Nit, a les 10, a la Plaça de Sant Cugat, dues sardanes per l'Orquestra Marina i sis sardanes per la Ciutat de Girona.

Dissabte, 24 de juliol

Nit, a 2/4 de 10, a la Plaça 11 de Setembre, extraordinària ballada de sardanes, amb dues a cura de l'Orquestra Maravella i sis sardanes per l'Orquestra Ciutat de Girona.

Diumenge, 25 de juliol

Tarda, a 2/4 de 5, a la Plaça de la Llibertat i amb la col.laboració de les Orquestres Marina i Baix Empordà:

“XIX Concurs de Colles Sardanistes”

Bàsic d'Honor i Colles Lliures

Per 1.ª vegada a les comarques de Girona, concursaran amb la campiona de Catalunya les 14 millors colles classificades d'arreu de Catalunya. Les colles lliures, disputaran el “Trofeu Joan Pi”.

Organitzat per la Comissió de Festes i Salt Sardanista, sota la Direcció Tècnica d'Emili Crous i Font.

Dilluns, 26 de juliol

Matí, a les 12, a les Bernardes, Concert de Sardanes per l'Orquestra Montgrins.

Tarda, a les 6, a la Plaça del Veïnat, doble audició de sardanes per l'Orquestra Montgrins i Baix Empordà.

Nit, a les 10, a la Plaça Llibertat, dues sardanes per l'Orquestra Montgrins i sis sardanes per la Cobla Foment de la Sardana.

Dimarts, 27 de juliol

Tarda, a partir de les 5, actuació de l'animador Xesco Boix i audició de sardanes a cura de la Cobla Foment de la Sardana.

CALÇATS

CALÇATS

EL GAT AMB BOTES

● C/. Ramón Sambola, 3 - SALT • Tel. 21 94 23

● Edificio Round Store • Tienda nº 33 (Planta Baja)

Y
● C/. Calvo Sotelo, 5

Tels: 81 77 26 • PLATJA D'ARO

● C/. Anselmo Clavé, 20 - Tel. 20 16 23 • GIRONA

1^r Concurs de Cartells anunciadors de la Festa Major de SALT

Aquest any, per iniciativa de la Delegació de Cultura del Consell Municipal, s'ha convocat el 1^r CONCURS DE CARTELLS ANUNCIADORS de la nostra Festa Major. Tot i que els premis eren modestos i la difusió de les bases, limitada, han concursat 13 obres que són un indicatiu més de l'innegable potencial artístic de Salt. Les obres presentades seran exposades al públic a la Sala d'Art del "Setè Cel" durant la segona quinzena de juliol.

El jurat ha estat format per set persones que representaven un ample ventall de l'activitat cultural al nostre poble. Apart de representants de la Comissió de la Festa i del Consell Municipal, hi havia un llibreter, una actriu, la bibliotecària, un aquarel·lista, una periodista... És a dir, no era un jurat d'especialistes en grafisme o en pintura. Era un jurat popular que responia a la realitat socio-cultural de Salt.

Cal felicitar als dos finalistes, en Lluís Mateu i en Rafael Camps, i naturalment al guanyador, en Josep M.ª Creus. I no cal dir-ho, felicitar molt especialment a tots els qui han participat perquè han sabut entendre l'esperit d'aquesta convocatòria molt lluny dels grans premis i la gran competitivitat. El que era important eren les ganes de col·laborar a donar idees pel cartell de la Festa i tenir una ocasió més per detectar l'enorme vitalitat i capacitat dels nostres artistes.

Només cal esperar que el "Gran forçut" que apareix en el cartell guanyador, amb l'escut de Salt a la samarreta, i alçant amb força i elegància les paraules "Festa Major de Salt, 1982", sigui tot un presagi de la volada que agafarà la nostra festa.

Festa Major

SALT

1982

**BANC DE
SABADELL**
i la
Festa Major

La Festa Major
agermana la gent
i els pobles

La Festa Major
és per a tothom.
Tothom pot fer-la.
Vivim-la
amb il·lusió i goig.

**BANC DE
SABADELL**

i la Festa Major

TITELLES

i TITELLAIRES

Aprofitant l'avinentesa que ens ofereix aquest programa, voldríem parlar-vos de titelles. No és pas estrany, oi? Ja se sap, de què poden parlar els titellaires!

Voldríem, però, que aquestes ratlles fossin un petit homenatge a tots els titellaires d'arreu del món (entre els quals, modestament això sí, els de Salt també ens hi comptem). Voldríem des d'aquí donar les gràcies a tots aquells que en el decurs dels anys, anònimament, des de darrera d'una roba o un tros de fusta pintat han donat vida als petits ninots que sempre han estat l'alegria dels infants. Sense ells, els titelles ja faria anys, com tantes altres coses, que romandrien endreçats en les vitrines de qualsevol museu romàntic.

També voldríem que aquestes paraules fossin un crit d'esperança enmig d'aquest món ple de neguits i malsons. Un crit d'esperançada confiança en els nostres fills, en definitiva, un crit d'esperançada fe en que la vida encara és possible.

“Estic contemplant els titelles ajaguts dins del calaix. Estan immòbils, calladament espectants; sembla, talment, que d'un moment a l'altre s'hagin d'aixecar per començar a bellugar-se i fer una vegada més la delícia dels infants. Malgrat tot, però, els seus ulls semblen més tristos que de costum. Els observo detingudament i veig que les seves cares tenen el color de sempre, que els seus vestits com sempre llueixen... i amb tot sento que l'aire regalima tristor per tota la casa.

Preocupat i un xic confós observo el meu voltant i repasso totes les coses amb la mirada: els titelles estan a punt, el teatret muntat damunt l'escenari, els llums encesos, els titellaires preparats, els decorats penjats a les barres... tot està en ordre i malgrat tot, l'ambient és trist i descoratjador.

De cop m'adono del que passa. Davant del teatret no hi ha espectadors. No hi ha cap nen ni tampoc cap nena esperant que comenci la funció. Ara està clar, hi manquen els nens. Sense ells res del que fem no serveix, i els titelles ho saben, o si més no, ho intueixen”.

QUICK SEC SALT

Superlavado en seco listo en **1 hora**
a menor coste

¿ Por que?

1.º Servicio completo en 1 hora

Con la moderna maquinaria automatizada se consigue una reducción de tiempo de trabajo mejorando la calidad del mismo.

2.º ¿Por qué precios bajísimos?

En base al anterior se consigue un notable ahorro de mano de obra y administración.

PRECIOS:

Pantalón.....	130 Ptas.
Chaqueta.....	200 ptas.
Falda lisa.....	125 ptas.
Vestido Sra. liso.....	200 ptas.
Jersey.....	100 ptas.
Abrigo.....	350 Ptas.
Chaquetón.....	310 Ptas.
Americana.....	200 Ptas.
Gabardina.....	300 Ptas.
Mantas.....	según metros
Alfombras.....	según metros
Cortinas.....	según metros

ESPECIALIDAD ANTE Y PIEL
LAVADO Y PLANCHADO

TALLERES PROPIOS

Construcciones

FRIGOLÉ, S.L.

Avda. Generalísimo, 50
Teléfono 44.02.08
BESCANÓ

**Cerrajería y carpintería metálica
de hierro y acero inoxidable**

MOBRA, S.A.

Canales para la construcción y lampistas
Doblado de chapa y corte

TALLER: Camino Antiguo de Salt a Vilablareix, s/n. - Tel. 23 53 17

PARA CORRESPONDENCIA: **MOBRA, S.A.** - C/. Esteban Vila, 10, 5.º, 2.ª - SALT

Comercial Maros

Su pastelero
Rochina

Almacén y ventas: Angel Guimerá, 102 - SALT

Encuadernaciones
de libros
y revistas

C/. Industria, 28
Tel. 23.51.86 - SALT

Selecti

Calle Mártires, 2
Tel. 23.07.84
Particular:
JOSE VALL-ILOVERA
Calle A. Guimerá, 7

Aquesta és una sensació profundament trista que pensem ha viscut qualsevol titellaire en el decurs de la seva vida com a tal. És potser, l'altra cara de la moneda. Per això hem volgut explicar-vos-la.

Nosaltres, els titellaires, descendents directes — i a voltes menyspreats — del món de la faràndula, construïm els ninots (aquests petits, menuts personatges tendres i fonedissos), i amb tot l'amor que un artesà posa en la seva feina — tan se val si és un dimoni o una reina — i cadascun d'ells és part i se'n du part de les nostres vides.

Després, els fem bellugar en el seu món limitat i mínim del forat del teatret, atavalats, riallers, tristois... Els deixem les nostres mans, les nostres veus i també les nostres ànimes i poc a poc van prenent vida...

Però sense els ulls oberts de bat a bat d'un infant embadalit per l'alegria, la màgia, la fantasia i la il·lusió, no tenen vida ni sentit.

Podeu pensar que al cap i a la fi, això dels titelles només és un joc, només és un somni. Teniu raó, ho sabem tots això, els grans, els titellaires, — i no us penseu! la mainada també—. Però cal somniar de tant en tant per a sortir del malsomni quotidià. I els titellaires de CAN PANXUT volem — amb el nostre pobre saber — fer somniar a tots els qui amb inocència, si, inocència encara tenen esperança. Nosaltres també la tenim!.

Deixeu que la nostra mainada somniï, que faci volar la imaginació, que continui omplint els carrers i les places d'alegria. Deixeu-los ser infants! Deixeu que volin fins a les estrelles i que us en baixin una per a posar-la en el trinxant del menjador. Deixeu que s'enfilin a la barca de la fantasia i naveguin mar enllà on el sol és il·lusió. Perquè canviant un xic la dita: "Mentre hi ha mainada, hi ha esperança".

Ah! No volem pas oblidar-nos-en: molta salut, que sigueu molt feliços i
BONA FESTA MAJOR.

JANOT

GRUNDIG

Distribuïdor

RADIO
INGELATS

TELEVISIÓ
ALTA FIDELITAT
ELECTRODOMÈSTICS
PETITS DOMÈSTICS
DISCS I CASSETTES

Carrer Àngel Guimerà, 63 - Tel. 23.52.15 - SALT

La joventut de Salt

Altra volta cal complimentar l'encàrrec i vinguen quatre mots desordenats per a parlar de Salt, d'aquesta població treballadora davant d'uns dies que esperem seguint plàcids i riallers per a tots. Voldria fer un elogi merescut a tot aquest poble, que ara ja conec força, amb motivació de la propera Festa Major, mes la tasca seria feixuga i per altre part l'espai suposo ens manca. Permeteu-me que dediqui aquesta vegada la meva col.laboració a la novella alenada.

Vull dir a la joventut de Salt, a les promocions de «Cal Panxut» per a dir-ho d'alguna manera. Referir-me a aquests nois i noies bellugadissos i penetrants. Els que sempre ajuden amb la seva força i el seu saber a l'analtiment del poble i de les seves institucions. La joventut de Salt ve a ésser, penso, com una flama encesa sempre en vetlla de les nostres tradicions i dels nostres fervors. Una flama d'una llàntia nodrida amb totes les intel.ligències novelles del lloc, d'unes intel.ligències que essent inquietes, són encarades sempre cap a una alçada magníficent.

Arreu, en actes culturals, exposicions, manifestacions per a la independència, sardanes, etc. apareix la joventut de Salt.

Una joventut que sempre vol ocupar un lloc i assolir amb pas segur el primer esgraó. Les seves mans sempre volen estrènyer a les nostres, a les de la gent madura, per encaminar-nos tots plegats cap al viarany de defensa dels interessos comunitaris saltencs i orientar, en definitiva, la nostra població cap a un sentit d'amenitat constant. Unes aspiracions, unes inquietuts lògiques i nobles.

Crec fermament que Salt té motivació per a fixar-se amb la seva joventut i amb el seu lloable despertar. Arreu on s'organitza quelcom, qualsevol acte que enalteixi a la vila, apareix per davant la joventut. Hem d'acceptar joiosos aquesta circumstància i agregar-vos complaguts sempre a n'aquest carro triomfal, optimista i sincer d'aquesta gran joventut saltenca.

Els joves d'aquí, des de la seva sempre oberta finestra, semblen entonar uns càntics alegres i matinencs. La seva veu és sempre prou clara i compta amb la força del primer raig de sol que adorna l'horitzó. És una veu alegre i neta com la mateixa rosada. És, sobre tot, una veu alentadora...

El despertar, el despertar de la joventut de Salt, emplena l'àmbit de la població molt poderosament. Perquè ells, nois i noies, són sempre a per tot. Tenen un instint multiplicador. Penetren àgils, fecunds, clamorosos com un cant de victòria. Bé mereix aquesta joventut les rimes d'en Joan Maragall!

Com que sempre la joventut de Salt fa acte de presència, es troba arreu, crec que la població ha de compartir l'alegria i el poder formatiu d'aquestes noves generacions que s'incorporen. Amb complacència, amb satisfacció infinita, els grans hem de fixar-nos amb el mirall radiant d'aquesta generació que arriba, que s'imposa. Hem de saber valorar la seva activitat. Compaginar els seus afans i el nostre acceptisme. Tot ha d'identificar-se per a tenir el mateix color. Com el blau del Cel i el de les onades d'aigua de l'Escut de la Vila.

Val la pena valorar, en la seva justa mesura, tot l'esforç i el lloable despertar de la joventut de Salt.

**Especialidades
selectas
de cerdo**

BRUGUES

R.D.G.S. n.º 2165

C/. Pedro Coll, 1
Teléfono 23.84.24
SALT

VIDRIOS PLANOS
ACRISTALAMIENTOS DE EDIFICIOS
ESPEJOS
ALMACENISTA
CLASIFICADO

Critalerías

Sagarra

Sociedad anónima

Paseo de Olot, 164
Tel. 23.42.48 - SALT

FERRETERIA

SOLER

Fortuny, 3 - SALT-GERONA

Tel. 23.30.25

Coquetones

SELECTOS

inpanara

AIGUAVIVA - Tel. 24.19.11

LLUITA DE COLORS

L'Arc de Sant Martí és una mica presumit. Li agrada que se'l mirin, i quan la gent no li fa cas...

UNA VEGADA, PERÒ

Sí, una vegada va aparèixer en un d'aquests poblets, on la gent treballa tant que no aixequen mai el cap de la terra. Sembla ser que, amb tanta feina per fer, la gent no es va adonar de la seva presència.

ELS COLORS S'ENFADEN

Els colors, doncs, en veure que no tenien l'èxit acostumat, van començar a sentir-se molestos i, com es fa sovint en aquestes circumstàncies, els uns van començar a culpar els altres.

—Si tot l'Arc fos només del meu color —va dir el vermell— ja veuríeu com la gent em miraria bocabadada. Comprenc que la gent no s'ho passi gaire bé mirant-vos; no sou gaire agradables.

—Doncs jo crec el contrari —va contestar ràpidament el groc—. La gent n'està tipa del teu color. Ets un color violent, pesat. Pensa en el color de la sang, per exemple. A qui agrada veure sang?.

—A mi no m'agradeu ni l'un ni l'altre —va dir el verd—. Sou tràgics, gairebé macabres. Tu —va dir al vermell— tens color de ferit, i tu —va dir dirigint-se al groc—, de mort. La veritat és que em feu angúnia...

—Au, deixeu-ho córrer —va intervenir el blau—. Estic tip d'escoltar les vostres ximpleries. Que no heu vist, encara, que la gent em prefereix? O és que no us heu adonat del color del cel i del color del mar?.

L'ARC TRONTOLLA

Els altres tres colors de l'Arc no van voler intervenir en les discussions, perquè la cosa es va anar complicant i, de les paraules, van passar als fets, i l'Arc de Sant Martí va començar a fer saltirons i a rebre sotragades. Els colors van començar a embolicar-se els uns amb els altres i fins es va sentir algun xiscle.

Quan es van haver cansat d'esbatussar-se, van decidir fer una prova. Van voler saber quin era el color preferit de la gent.

"Els seus ulls són la seva vida"

Jaume Tarrús Galter

Llicenciat en Ciències Físiques
Òptic Diplommat

OPTICA TARRUS, S.A.

Santa Clara, 54 - Tel. 21.37.50 - GIRONA
Dr. Ferran, 1 - Tel. 23.06.61 - SALT

Màxima varietat i qualitat en models de montures — Graduació de la vista — Adaptació de Lents de Contacte — Lents de Potència Progressiva — Vidres Zeiss.

Descompte del 10% per a jubilats socis del "Casal de Jubilats"

Carnisseria
Cansaladeria

N. Vicens

Major de Salt, 263
Tel. 23.83.98
S A L T

FOTO TORRES

Laboratorio Fotográfico
Ampliaciones
Fotocopias en el acto
Murales
Material fotográfico
Máquinas fotográficas
y accesorios
Tomavistas y proyectores
Tocadiscos - Discos
Armónicas, etc.

Guillerfas, 15 - Tel. 239852 - SALT

EL GROC

El groc va ser el primer. Es va estendre per damunt del poble i tot es va tenyir de groc: la gent, els animals, les cases, les plantes.

La gent es miraven estranyats amb cara de fàstic. Alguns animals —vaques, cavalls, mules— van començar a clavar guitzes i fins i tot algun cop de cap a la paret.

En veure tot això, el groc va desaparèixer.

EL VERMELL

D'un salt el vermell es va apoderar del poble. La gent en un tres i no-res van passar del groc al vermell. Molts —els més impressionables— van caure de cul a terra. Un nen que menjava un tros de pa, el va llençar amb cara de fàstic, perquè semblava que mengés carn crua...

El vermell, que és orgullós, els va deixar ràpidament.

EL VERD

Aquest sí que estava convençut de tenir èxit. I, de fet, molts animals es van posar contents. Les vaques, els bous, les cabres, els conills... ho mossegaven tot. Com que tot ho veien verd, es pensaven que tot es podia menjar. Si això arriba a durar gaire...

La gent, però, s'amagaven els uns dels altres perquè es feien por. Aquelles cares tan verdes no eren, de fet, gaire agradables.

Va veure que només alguns animals sentien una certa inclinació pel color verd i això no li va agradar i se'n va anar.

EL BLAU

El blau va començar a envair molt suaument tot el poble. La gent, però, ja no podia més. Les persones i els animals obrien i tancaven els ulls continuament. Molts es pensaven que s'acostava la fi del món. Els conills i les gallines saltaven per les parets dels corrals i els ocells, atabalats, queien marejats.

El blau va veure que tampoc no se li havia reservat una bona acollida i, sense cap comentari, va esfumar-se.

EPÍLEG

Els altres colors —els de segona categoria— ja no es varen atrevir a fer la prova i, silenciosament, van dirigir-se cap a l'Arc de Sant Martí, d'on havien sortit per a presenciar l'espectacle.

El groc, el vermell, el verd i el blau també hi van fer cap. Ara, l'Arc de Sant Martí ja era, altra vegada, complet. L'Arc ja no bellugava i cap dels colors no gosava dir res, perquè havien comprès que només tindrien èxit si estaven junts.

Josep Ferrer i Costa

Construcciones

RUBAU, S.A.

CONTRATISTA DE OBRAS PÚBLICAS
Domicilio social: C. Comercio, 42 - FLASSA

CENTRAL:

GIRONA - Puente Mayor, s/n.
Oficina y Talleres: Tel. 21.45.50
Cantera y plantas: Tel. 20.96.62

DELEGACIÓN:

BARCELONA - Parets del Vallés
C. Evaristo Juncosa, s/n.
Tel. 562.08.52 y 562.09.98

MECANICA - XAPISTERIA - PINTURA
RENTAT - GREIXATGE - CANVI D'OLI
Departament especialitzat de reparació RENAULT

COMPRA-VENDA D'AUTOMÒBILS

Travessia Sta. Eugènia, 18-22 - Tels. 23.44.32 - 23.63.71 - GIRONA

L'orgull de sentir-me català

Forces més de cinquanta anys enrera, no hi havia la varietat i quantitat de còmics que avui trobem a la venda en els quioscs i llibreteries per entreteniment de la mainada i dels més grans. Del meu record només hi veig el T.B.O. i "El Patufet", aquest escrit en català. I fou llegint-lo cada setmana, —jo tenia catorze o quinze anys quan m'hi vaig subscriure—, seguint les historietes senzilles, però molt humanes que hi escrivia en Josep M.ª Folch i Torres, —que n'eren de boniques aquelles pàgines viscudes!—, que vaig aprendre a escriure el català i a estimar la nostra llengua. La meva dèria eren els llibres escrits en el nostre idioma. La meva cultura literària m'obligava a llegir-ne molts de castellans i com sigui que el batxillerat l'estudiava intern en un col·legi hispano-francès, on la meitat del professorat era nadiu de França i algunes classes ens eren donades en francès, feu que a l'examinar-me pel títol final de batxiller, dominés tres idiomes. No obstant, les novel·les i llibres que no eren d'estudi i que més preferia, eren els catalans, o traduïts al català quan els autors eren estrangers. L'editorial Proa, ens oferí una col·lecció de traduccions vertaderament meravelloses i al meu gust, superiors a les escrites en castellà.

Un dia va caure a les meves mans un llibret escrit per un castellà que era funcionari de l'Administració estatal i havia estat traslladat a Barcelona. El llibre es titolava "Las Grandezas de Cataluña" i el seu autor es deia Victoriano Benedicto Sánchez. Estava tan orgullós de trobar-se a Catalunya i li dolia tant no saber escriure correctament el català, que ho va voler manifestar en el dit llibretó, que fa pocs dies i de pura casualitat he tingut el goig de poder-lo tornar a fullejar. En els anys que el va escriure, el 1918, hi havia una certa lluita entre els castellans i els catalans. Ens titllaven de separatistes i revolucionaris pel sol fet de voler parlar el nostre idioma, que ells el definien com a dialecte, i fins aquest antagonisme regional arribà a ocasionar lluites i aldarulls públics.

Aquest escriptor encetava el seu llibre, ben entès tot ell escrit en castellà, amb el següent pròleg: "Como estoy convencido de la caballerosidad de los castellanos, me ha causado gran sorpresa y honda pena los inciviles espectáculos que se han presenciado estos días en la preciosa ciudad de Barcelona". I continua escrivint: "Cómo es posible que mis paisanos llamen dialecto al antiquísimo idioma catalán y se opongan a que los catalanes soliciten del poder central un poco de lo que se les quitó en el siglo XVIII?..."

Auto-taller
Canigó

Reparació i engrassament
de l'automòbil

Passeig d'Olot, 178
Tel. 23.41.22 - SALT

VINOS

J. PUIG

(Curta)

A. Guimerá, 10
Tel. 24.19.51
SALT

Joan Ribas
Josep Alvarez
Professors Mercantils

Assessoria
d'Empreses

Avda. Jaume I, 37, 2.^{on}
(Edifici Banc Vitalici)
Tel. 21.06.73 - GIRONA

CALZADOS

M. Solana

(Casa Maruja)

C/. Major de Salt, 133
Tel. 23.14.68
SALT

Jo em sento orgullós d'ésser i sentir-me català, per moltes però moltes de raons, que fóra massa llarg d'exposar i em causa pena sentir i a vegades haver de discutir contra els sobrevinguts, que nosaltres hem acceptat com a bons espanyols i per tant germans, dient que el català és un dialecte i que per exemple a Salt, per citar un cas concret, on la meitat dels seus estadans no són catalans ni de parla catalana, caldria, segons ells, que l'idioma de parla normal i sobretot a les escoles, hauria d'ésser el castellà i considerar el català com a llengua innecessària.

Aquesta manca de respecte a les nostres institucions, fruit de la ignorància de qui les defensa, em fa comparar el nostre cas, com el que passaria a Andorra, nació independent on l'idioma oficial és el català i que no té res a veure amb Espanya sinó és la qüestió de veïnatge i on per cada andorrà de soca-arrel que hi viu, hi ha tres o quatre espanyols que hi treballen i hi estan domiciliats i que volguessin imposar la quantitat com a privilegi, davant les lleis ancestrals del país que els ha acollit i donat treball.

Entre els components de la meva família, bastant nombrosa per cert, hi tinc dos germans casats amb estrangeres. L'una és anglesa i l'altre japonesa. Aquesta, catedràtica i directora d'estudis d'una Universitat sudamericana; són pares de tres fills i a casa seva es parla normalment el català com a llengua casolana, el mateix que a la llar de l'altre germà maridat amb l'anglesa, qui a més de parlar el català, assisteix tres dies a la setmana a uns cursets per a saber escriure'l correctament. Quan les dues cunyades es retroben a Catalunya, cada dos anys, en èpoques de vacances, no parlen, entre elles l'anglès, sinó el català.

Perquè doncs, aquesta quantitat d'espanyols vinguts d'altres regions que porten decenis visquent i treballant a casa nostra, no posen més interès en aprendre el nostre idioma i encara ens el critíquen?

Sense cap mena d'orgull sobre la meua capacitat històrico-filològica, superior a la del noranta per cent dels de les altres regions vinguts a Catalunya, i amb la finalitat de que no continuïn definint la nostra parla com a dialecte, els diré que és tan antic el castellà com el català, ja que els dos provenen del llatí imposat pels romans fa més de dos mil anys. Parlaven el Romanç, quedant influenciat aquest idioma en les regions espanyoles ocupades durant moltes de centúries pels gods i àrabs, quedant només pur en el sud i migdia francès, Catalunya, València i les Illes Balears. L'època de formació i reglamentació del castellà es pot afirmar que va començar en el darrer terç del segle XIè, quan segons documents existents a l'Acadèmia Vauclouse d'Avignon, el català ja es parlava comunment a Arlés, Avinyó, Narbona, Languedoc, Gascunya, Foix i tota la Catalònia.

Un dia del mes de gener de l'any 1948, em calgué fer un viatge des de Madrid a Màlaga. En el meu compartiment vaig coincidir amb el senyor González Anaya, membre de número de la Reial Acadèmia Espanyola i que precisament, visquent ell a Màlaga, li havia calgut desplaçar-se a la capital d'Espanya per qüestions de l'Acadèmia. La distància és llarga i moltes les hores de tren, i fou per mi un gran honor poder conversar amb un literat de tanta qualitat i vaig gosar posar-li la següent pregunta: "Maestro, ¿para Ud. el catalán es idioma o dialecto?. — Es un idioma tan viejo como el castellano,

TELEVISIÓ
ALTA FIDELITAT
AMPLIFICACIÓ
ELECTRODOMÈSTICS
PETITS DOMÈSTICS
DISCS I CASSETTES

Distribuïdor de:

**CUINES
NEVERES
RENTADORES**

White-Westinghouse

Carrer Àngel Guimerà, 63 - Tel. 23.52.15 - SALT

ya que los dos somos hijos de la misma madre. —¿Y porqué fuera de Cataluña, hay tanta gente que lo cataloga como dialecto? —vaig continuar preguntant— La ignorancia, hijo, la ignorancia”. Aquest senyor acadèmic em podia dir fill, perquè ell tenia aleshores quasi vuitanta anys i jo no arribava als quaranta.

A aquests que no saben diferenciar el que és un idioma i un dialecte, cal només respondre'ls amb les paraules del senyor González Anaya: ¡No sigueu ignorants!

I com a cloenda al meu escrit, vull transcriure unes frases del nostre Batlle Joaquim Nadal aparegudes en un opuscle darrerament: “...la nostra ambició és ara construir una normalitat lingüística, una comunitat estable, una ciutat sensible i una ciutadania conscienciada respecte del marc nacional en el que ens movem... Un contingut que sigui assumit per tots els habitants de Catalunya que entenguin que, sigui quin sigui llur origen, el marc del qual se situa la perspectiva de les seves aspiracions i objectius prioritaris, és indiscutiblement un marc nacional català...”

Ventura Pau i Soler

**MOTOS
CATALUNYA**
PERE TEIXIDOR

*Venda i reparació de bicicletes, velomotors i motos
Montesa - Ducson - Derbi - Honda - Gimson - Ducati
Vespino - Peugeot*

Carrer Major de Salt, 307 - Tel. 23.93.67 - SALT

Supermercat Salt

C/. Major, 135

MAXOR

És qualitat i servei

BONA FESTA

Breu record dels nostres trens petits

Però grans trens.

Que fóren de via estreta i, no obstant, es portaren d'allò més bé. Per dir nostre, que passés pel nostre terme, sols teníem el d'Olot a Girona que, com més endavant veurem, va tenir la particularitat de néixer precisament a Salt, però tant els saltencs com els gironins ens servíem de tres carrillets per atendre als nostres desplaçaments: el de Palamós-Flaçà-Banyoles i Girona (el "pinxo"), el de Sant Feliu de Guíxols a Girona (el "feliuet") i el d'Olot a Girona.

* * *

El de Flaçà s'inaugurà el 23 de març del 1887 amb el tram de Flaçà a Palamós, 34 quilòmetres, amb el nom de TRAMVIES A VAPOR DEL BAIX EMPORDÀ. El 7 de juliol del 1921 entrà en servei el sector Flaçà-Pont Major, 15,5 Kms. Finalment el 15 de març del 1928 va estrenar-se el brançal de Pont Major a Banyoles, 14 Kms., prenent llavors el nom de COMPANYIA DE FERROCARRILS ECONÒMICS ESPANYOLS, S.A. L'ample de via era de 75 centímetres i anava junt a la carretera en tot el seu trajecte. El 24 de juny del 1942 passà a dependre de l'Estat amb el nom de FERROCARRIL DE FLASSÀ A PALAMÓS, GERONA Y BAÑOLAS. El seu principal transport a més dels viatgers, era el suro.

El cost de manteniment no va poder atendre's amb els ingressos degut a la competència de la carretera, essent ja el material molt antic i atrotinat, el que va ocasionar que el desembre del 1955 rendís el seu últim servei, si bé oficialment la línia fou clausurada el primer de març del 1956.

Tècnicament és molt interessant l'estudi del material motor i el movable que durant més de seixanta anys serví al valent "pinxo", però els obligats límits d'aquest article no permeten la seva exposició, així com tampoc de les curioses anècdotes que el feren tan popular.

* * *

L'altre tren petit que dèiem més enlaire, el de Sant Feliu de Guíxols a Girona, el "feliuet", pot dir-se que nasqué fruit de l'enveja, noble enveja, puig veient els santfeliuencs el bon servei que feia el "pinxo" i no volent ser menys, ja que els intercanvis de mercaderies eren de molta importància, així com també els desplaçaments de les persones de la treballadora comarca, van prendre l'acord de tenir el

CAFETERIA - GRANJA

C/. Major de Salt, 57

CONFITERIA

PASTISSERIA

MARGENAT

Telèfon 23 06 79

Especialitat en gelats

Abad Oliba, 10 (Plaça Veïnat)

VEÏNAT DE SALT

(Girona)

FUNDADA EN 1929

seu propi tren, formant-se, el 15 d'abril del 1889 la SOCIEDAD ANÓNIMA DEL FERROCARRIL DE SAN FELIU DE GUÍXOLS A GERONA i, per subscripció popular, recolliren els tres milions de pessetes que feien falta per la seva construcció. Ells sols se'l varen pagar, sense cap ajuda del govern. Llavors Sant Feliu de Guíxols comptava uns vuit mil habitants.

Hem de tenir en compte que el transport es feia amb carros que empraven de sis a vuit hores per anar de Sant Feliu a Girona, aguantant, els traginers i el bestiar, totes les inclemències pròpies del temps.

Tornant al "feliuet" hem de dir que les obres van durar tres anys, estrenant-se el 30 de juny del 1892; feia quatre serveis diaris i el 1924 es va fer el brançal per mercaderies de l'estació de Sant Feliu al port.

El mateix que per al "pinxo", s'ha de deixar constància del bon rendiment de les màquines i material del "feliuet", i fins tècnics alemanys poc abans de tancar-se la línia el 10 d'abril del 1969, vingueren a contemplar i retratar aquells motors construïts per la casa Krauss de Munich.

També tenia l'ample de 75 centímetres i els tallers de manteniment i dipòsit eren a Sant Feliu de Guíxols. Emprava per la totalitat de les seves necessitats, a 138 treballadors que passaren a FEVE (estat) el 15 d'octubre del 1963. Havia reduït a poc menys de dues hores el trajecte de 30 Kms. fins a Girona. Entesos en la matèria deien d'ell que mai havien vist un tren tan petit i tan segur de si mateix. I és que feia molt de goig veure'l triscar.

Així que si teniu la sort de contemplar al bonic Parc Garreta de Sant Feliu la màquina número 1, o a Girona la número 2 davant la moderna estació de RENFE,

F.C. Olot a Girona - Tancat el 16-7-69

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

ENCARREGUEU AMB ANTELACIÓ:

Sarsueles i paelles

Pollastres a l'ast

Conills a l'ast

Ànecs a l'ast

Canelons

Calamars a la romana

Plats cuinats

Tripades, cargols, etc.

EXTENS ASSORTIT DE VINS I ESPUMOSOS

C/. Major de Salt, 9 - Ctra. Girona-Anglès - Tel. 23.94.79 - SALT

Taller mecánico

REVERTER

*Moldes para materias plásticas y de goma
Coquillas y moldes para fundición de metales
Matrices cortar y embutir
Grabados sobre toda clase de metales
Mecanizados por electro-erosión*

TALLER

Camino Antiguo de Vilablareix (Bescanó)
Teléfono 23.90.02

DIRECCIÓN POSTAL

Angel Guimerá, 8
SALT

ambdues convertides en monument, mireu-les amb tot el respecte i admiració envers una època i un ofici molt sacrificat i ple de dificultats que va col·laborar, i no poc, al desenvolupament i riquesa d'una part de la nostra bonica província.

* * *

En passar a escriure de l'altre petit que teníem, el d'Olot a Girona, és natural que com a molts dels que això llegiu, em sembli encara veure'l tot trontollant i amb la seva fumarola per cabellera, fent camí i bon servei. Com és possible que ens el matessin?.

Aquest valent tren havia sigut autoritzat per una llei del 6 de juny del 1882 en el seu trajecte d'Olot a Girona. La concessió s'atorgà definitivament per reial ordre de 18 d'abril del 1883, essent llavors el propietari la COMPAÑIA ESPAÑOLA DE FERROCARRILES ECONÓMICOS. El cas curiós per nosaltres, és que la construcció s'inicià a Salt i per dificultats de diners i tècniques, la inauguració total no va poder fer-se fins el 14 de novembre del 1911, disposant llavors de cinc màquines angleses; els cotxes també eren anglesos, així com part del capital inicial. Direm per curiositat que la línia passà a anomenar-se THE OLOT AND GERONA RAILWAY COMPANY.

Més endavant va traspasar-se la propietat i es va formar la Companyia del FERROCARRIL ECONÓMICO DE OLOT A GERONA, i les últimes màquines ja les hi construïa la "Maquinista Terrestre y Marítima" de Barcelona.

Les etapes d'acabament dels diferents trams foren les següents: el 13 de novembre del 1895, Salt-Amer de 22,55 Kms.; el 12 de gener del 1898, Salt-Girona

*F.C. Olot a Girona - Tancat el 16-7-69
Últim a vapor que va sortir de Girona*

DISTRIBUIDOR
PROVINCIAL

XARPELL

Carrer Major de Salt, 131 - Tel. 23.69.59 - SALT
Ctra. Sta. Eugènia, 208 - Tel. 23.54.03 - STA. EUGENIA
GIRONA

ES UNICA

**Chimenea Hogar
DEVILLE**

- Sin obras de albañilería
- Totalmente acabada
- Leña o carbón
- Calefacción hasta 100 m.²
- Fuego continuo hasta 14 horas
- Control de potencia por termostato
- Barbacoa incorporada
- Partes visibles en fundición de hierro
- Parachispas en vidrio Pyrex escamoteable
- Instalación en 2 horas

de 2,03 Kms. Fent-se ja, llavors, el recorregut Girona-Amer de 24,58 Kms. D'Amer a Olot s'hi anava amb una diligència que esperava per l'enllaç.

El 15 de maig del 1900 va estrenar-se d'Amer a Les Planes, 8 Kms.; el 10 de gener del 1902 Les Planes a Sant Feliu de Pallerols, 5,25 Kms.; el 13 d'agost del 1911 Sant Feliu de Pallerols a Sant Esteve d'en Bas, 9,35 Kms., i el 14 de novembre del mateix 1911 arribava la línia fins a Olot. El pont del riu Brugent i la foradada d'en Bas varen retrassar i encarir més del que hom suposava aquesta construcció.

Detall curiós és que el dia de la inauguració va descarrilar la màquina exploradora que precedia el tren on anaven les autoritats, fent que arribés a Olot amb força retard. Diuen que ve d'aquest fet el que des de llavors la gent diés que
el tren d'Olot
surts quan vol
i arriba quan pot.

El cert és que va servir amb molta cura els pobles que el veien passar, incrementant les relacions humanes entre tots ells.

Aquesta línia era d'ample d'un metre, tenia 30 ponts, 16 estacions i donava feina a 198 persones. El 15 d'octubre del 1963 va passar a l'Estat (FEVE).

Lluïnt un formós ram de clavells amb què uns barcelonins amics del tren la guarniren, la màquina número 24 feia el seu últim recorregut a vapor des d'Amer a Olot el 15 de juliol del 1969, i tot seguit l'automotor número 2018 s'acomiadava al mateix trajecte de la gentada que a cada poble s'apropava per dir adéu a tan bon servidor de la incomparable Garrotxa.

Emili Torrent i Algans
Salt, juliol del 1982

Carns

Rigau

C/. Major de Salt, 155
Tel. 23.59.23

SALT

Regals Rosa

Torras i Bages, 2 - SALT

José Parramón Maurici

Agencia de seguros

Passeig Verdaguer, 11, pral. 1.ª
Tel. 23.13.45 - SALT

ESPORTS
ARMERIA

NADAL

Caça, pesca
i esports en general

C. Major de Salt, 198 (P. del Pi)
Tel. 23.78.79 - SALT

TOT UN POBLE EN DOS-CENTS FOLIS

Ja fa una pila d'anys, un grup de saltencs va escriure a "Presència" un incisiu Diccionari de la Vila. La definició que corresponia al mot "Salt" era realment colpidora. Deia senzillament: "des del 1974, districte de Girona".

Hi he tornat a pensar quan he llegit el títol d'un treball que han dut a terme fa poc set alumnes de Graduat Social de l'Escola d'Adults de Salt: "Historia de un pueblo borrado del mapa por decreto".

Val a dir que ambdós títols són legalment exactes, administrativament inatacables, però, d'altra banda i per fortuna, radicalment falsos. Malgrat els papers segellats i la realitat oficial, els saltencs saben que el seu poble no ha estat esborrat i que habiten un indret que és quelcom més que un districte de Girona. I els gironins, quan enfilem la carretera de Santa Eugènia, som conscients d'acostar-nos a una vila amb tots els ets i uts, carregada d'una història i plena d'una substància vital que li són pròpies i que tenen ben poc a veure amb les de la ciutat propera.

No és estrany, doncs, que els saltencs vulguin ser independents de Girona, però potser seria hora de respondre a una pregunta que ningú no formula: volem ser els gironins independents de Salt? I caldria dir que els gironins del carrer, els qui no estem sotmesos als condicionaments dels interessos econòmics, dels programes polítics o dels percentatges electo-

NUEVA

AGENCIA

Firestone

Abauto S.A.

Neumáticos todas clases
Equilibrados
Alineación direcciones
Aceites Motul, etc.

Ctra. Sta. Eugènia, 222 - Tels. 24.18.61 - 24.15.61 - GIRONA

A su servicio

Accidentes
Vida
Decesos
Robo
Incendios
Combinado
Cosechas

Compañía fundada en el año 1922

*Agencias en todas las capitales
y pueblos importantes de España*

Agencia en Girona:
c. Santa Eugenia, 18, 1.º - Tel. 20.19.88

rals, tenim —em penso— una resposta invariable i molt clara: voldríem viure sols, i que els pobles que ens envolten visquessin igualment i per sempre “en la difícil i merescuda llibertat”. Així de senzill, i sense ganes de fer-ne mai cap problema.

Des d'aquesta perspectiva, em sembla molt important l'estudi ja esmentat dels alumnes de l'Escola d'Adults. Un “treball de curs” que escapa absolutament a totes les previsions i als mòduls d'allò que normalment s'entén per un treball d'aquest tipus. Ells mateixos ho expliquen en el pòrtic: “nunca estuvo en nuestro ánimo realizar un trabajo tan extenso como el que hoy podemos presentar: entre varios motivos estaba el que no nos considerábamos suficientemente aptos para llegar a la culminación de una obra leíble y de suficiente interés”. Tanmateix, el miracle s'ha fet: aquest treball col·lectiu de més de dos-cents folis, fruit d'un llarg esforç de mesos d'estiu i d'hores veritablement extraordinàries, ha arribat a ser un compendi ben atractiu de tot allò que hom pot saber i ha de saber sobre Salt.

Com si fos el guió d'una pel·lícula, el treball comença per l'acabament: el primer capítol es titula “la anejió de Salt” i analitza el procés oficial de l'anejió, la resistència dels saltencs i el moviment independentista fins els nostres dies. A partir d'aquest plantejament polític de la situació de la Vila es comença a estudiar la seva realitat i el seu passat en els capítols següents: l'espai físic, la població, la ideologia, l'estructura urbanística, l'economia, l'activitat laboral, l'ensenyament, la cultura i molts altres temes complementaris o marginals. Els autors han recollit i ordenat totes les dades que han trobat sobre Salt, des de les proporcionades per les obres clàssiques fins a les ofertes per les fonts periodístiques, i les han incorporat a un fil conductor que s'enriqueix amb llurs valoracions personals.

Aquest treball no és pas fet amb el rigor metodològic que exigiria un historiador de càtedra: el conjunt presenta algunes incoherències, alguns desequilibris i fins, potser, algunes incorreccions. Els seus autors ho saben i no en senten cap vergonya: no és pas la condició d'historiadors ni la d'erudits la que invoquen com a justificació de l'obra, sinó el dret a conèixer la història i la vida del lloc on han nascut i/o en el qual viuen. És, doncs, un treball sorgit del poble i destinat igualment a tot el poble: escrit voluntàriament amb un llenguatge àgil i planer, “con la mayor sencillez posible para que pueda leerlo todo el mundo”.

La Teresa, la Dolors, la Margarida, en Francesc, en Bartomeu, l'Andreu i en Jordi han fet una feina que hauria de servir a molta gent. Aquest material, degudament arrodonit, traduït i publicat, podria esdevenir un “best seller” saltenc, perquè els habitants de la vila hi trobarien reflectida la seva fesomia actual, forjada tal com és pels fets d'un llarg passat i disposada a sobreviure en un no menys llarg futur. Llavors es faria palesa la contradicció del títol: tothom entendria que aquest “pueblo borrado del mapa” és un poble impossible d'esborrar.

Auto escuela **MATAS**

Juli Garreta, 17
Tel. 20.02.68
GIRONA

Major de Salt, 323
Tel. 23.78.96
SALT

Instal.lacions,
Hotels, Bars,
Restaurants, Discoteques,
Interiors

Sallo s.a.

DECORADOR

OFICINES i FÀBRICA:
Pla de Montfullà, s/n.
Tel. 20.90.00
BESCANÓ

I SENTÈNCIA

*Ebri d'estrany licors, assaborint el teu fracàs,
molt lentament, i amb compte de no caure
—perquè la nit sabrà que et fa basarda el seu color—
trepitjaràs l'asfalt, avergonyit del seu soroll humil.*

*Discerniràs la rara intimitat d'antics silencis.
I, submís, escoltaràs l'inevitable esdevenir
de la consciència.*

Després, desposseiràs de tu l'últim regust d'esper:

*Seduiràs l'avui de sempre amb els ulls tristos.
Potser presentiràs l'encís de la rutina
i el gest mandrós per estimar.*

*Com un ninot trencat, disfressaràs el cos
amb vells parracs —talment heroi d'altres naufragis—.*

*I embrutiràs la son d'aquell infant traït pel temps.
(Ara que et saps adult, els teus secrets d'antany
han assumit tendreses anacròniques.
No obstant això, ha estat desfet l'idil·li d'aquells mots absurds.
Ja ni tan sols et queden els seus sons).*

Onze de setembre, 7
Telèfon 24.17.11
SALT

C/. Joan Maragall, 9-B
Telèfon 21.94.50
GIRONA

C/. Major de Salt, 55
Telèfon 23 52 30
SALT

II

DELUSIÓ

*Tantes vegades la sospita absurda d'algun engany fístici,
com a presagi misteriós d'antics fracassos,
ha escrit un nou perfil a cada sensació futura...
L'enginy, tergiversant l'espai i el temps de cada objecte,
s'impregna de subjectivismes irracionals, sense raó de ser.
Llavors, darrera l'expressió del gest s'oculta, insadollable,
l'afany d'assaborir certes impossibles.
No és més que un lleu intent de superar els límits.*

III

*La tarda, despüllada de records,
oblida el seu rostre diürn:
cendres i son, tots els objectes
de perfils mai coneguts.*

*Petits detalls crepusculars,
sobergs i perceptibles,
disfressen el seu cos
senzill i tràgic.*

I com la pols d'un hàlit verge, mor.

IV

*Talment serà antic el nostre bes.
Durem els mots tan escoltats
a la butxaca, tot esperant
de nou el seu soroll.
No ens comprendrem
l'anhel de seguir junts.
I es farà obscur el somni.*

Carns

Rostisseria

Pere Rigau

Tots els rostits
són fets amb llenya

Rostisseria en general
Especialitat en cabrits i porquets a l'ast
Dissabtes, diumenges i festius

Major de Salt, 220 - Tel. 23.11.69 - SALT

*Si ha pensat en aprendre a conduir,
recordi aquesta Auto-Escola,
LA DEL BON CONDUCTOR*

Passeig d'Olot, 58 - Tel. 23.29.41

Av. Sant Narcís, 85 - Tel. 23.31.56

Ctra. Sta. Eugènia, 50 - Tel. 21.47.37

Av. Menéndez i Pelayo, 11 - Tel. 24.01.90

GIRONA

V

*Embruto el teu alè amb fàstics que ignorem:
tendreses infidels a aquell oblit
que escriu clarors obscenes en la boira.
Grotesc, el darrer mot que avui diem
ens insinua un no-res poc atractiu.*

*Hem despullat les nostres diferències,
i, tanmateix, sotgem errors ingènits
en una mútua dissonància d'inquietuds.*

*Hem somniat un baf cendrós
de pells antany cremades.
I, crèduls, posseïm un tràgic desencís
que anomenem absurd.*

VI

M		D	L
A		E	'
T			E
E			S
R			P
I			E
vÀrem			besaR
La	lleu		Insinuació
I		d'un	Temps
Tot	fet		
Z			
Aroma,			en
C			
I			
l'horitzó			

**PAPERERIA
TÈCNICA
MATERIAL
PER A
DIBUIX I
OFICINES**

**FOTOCÒPIES
CÒPIES DE PLÀNOLS**

A SALT: Passeig d'Olot, 166 - Tel. 20.71.66
A GIRONA: Avda. Sant Francesc, 4 - Tel. 20.39.44
Migdia, 11 - Tel. 21.35.65

BUSQUETS

ENGUIXATS - DECORACIÓ

Travessera de la Creu, 13, 2.º, 1.ª - Telèfon 21.83.51

GIRONA

XERRADES MATINALS

Un diumenge al matí donàvem un tomb tot passejant pel pla de Salt, sense pressa, conversant de temes diversos, el meu amic B. i jo.

Em plau de parlar amb aquest amic meu, perquè té unes idees bastant clares i les defineix amb molta ponderació. Entre les moltes coses que parlarem va sorgir també, probablement per la seva proximitat, el tema de la nostra Festa Major. Vaig preguntar-li. Què opines d'això que la gent diu de que les festes majors es van perdent, que decauen?

És difícil de definir-se d'una forma concreta. Jo més aviat creuria que evolucionen com totes les demés coses. Ara una festa amb un programa com algunes de les d'abans, tan simple, que tot es resumia a unes sardanes i balls a l'envelat, resultaria molt pobre. El ball, sens dubte, és la base d'una festa. Hom ha de programar-hi però, altres alicients. Actes esportius, culturals, de divertiment divers, etc.

I girant un esguard retrospectiu, què me'n dius de les festes d'abans?

Dels anys anteriors a la República, encara que em recordo d'algunes coses, em resulta una mica confós de donar-ne una explicació. Després de l'any trenta-u ja m'és més fàcil. Malauradament el poble, en aquell temps, estava molt dividit en nuclis antagònics, i sorgiren moltes incompatibilitats sobre el lloc on s'havia de celebrar la festa i qui l'havia de conduir. Uns volien l'envelat a la carretera, o sigui en els camps de conreu que llavors hi havia entre el carrer Esteve Vila i l'actual Passeig Marquès de Camps. Els altres el volien al lloc tradicional, davant l'Església, que llavors també eren tot camps de conreu.

Sorgiren dues comissions: Jovent d'Ara i Casal Saltenc. Es combatien ferrissadament per veure qui la faria més lluïda. Això era una disbauxa però la Festa hi va guanyar en renom. Així les coses va durar fins l'any trenta-sis, que per les causes que tots sabem va deixar de celebrar-se.

Després de l'any quaranta, seguint alcalde el senyor Siqués, es va tornar a celebrar, patrocinada per l'Ajuntament. Per evitar que hi haguessin lluites altra vegada, hom va decidir de fer un sol envelat. Un any es faria al Veïnat i l'altre es faria a Salt. La idea era ben intencionada, però no va donar resultat. Quan la Festa es feia en un barri, l'altre se'n desentenia perquè la trobava massa lluny. Després es va celebrar uns quants anys a la Pista Municipal i hom deia que era un lloc més neutral perquè es trobava al mig dels dos barris.

Entoldados impermeables - Adornos

J. BARRIS

C/. Major de Salt, 302 - Tel. 23.13.68 - SALT

Alquiler de sillas
pabellones impermeables
Adornos, pista parquet

EMILIO CROUS

Sant Jaume, 14 - Tel. 24.16.47 - SALT

Entoldados

VENTURA - FABREGAS

Tel. 23.80.39

Tel. 23.95.88

Alquiler de sillas
Pabellones impermeables
Adornos, pista parquet

Àngel Guimerà, 112 - SALT

Els saltencs del barri primer teníem però l'enyorança de la nostra Festa i fou llavors que es va constituir una comissió, de la qual fou l'ànima el malaguanyat Joan Pi, que en pau reposi. El primer any, que fou un èxit complet, recordo que, entre d'altres, hi van actuar dues figures que més tard serien estels de la cançó i de la trompeta. Es tractava de la Salomé i d'en Rudi Ventura.

Aquesta comissió se'n va cuidar uns quants anys, sempre amb bon encert, però la gent que la componia es va anar fent gran i hom va optar per a donar pas a una altra de més jove que va agafar el rellevament. Que l'èxit els continui acompanyant com fins ara. Quant a que la nostra Festa decaigui, tenim una prova ben eloqüent de que no és així. Si et recordes de l'animació que hi havia l'any passat al davant de la zona esportiva, on es ve celebrant darrerament, jo diria que semblaven unes petites fires.

I dels balls que ara es ballen, què me'n dius?

Doncs, mira: són maneres de ballar que ens han vingut de fora. De moment han agafat molt d'increment. Tenen una cosa bona. Que un s'hi pot lliurar quan vulgui sense necessitat que et convidin. Ara bé: de la mateixa manera que per allà els anys vint-i-cinc va irrompre amb molta empenta el XARLESTON i ara quasi no se'n parla, pot passar això amb el ROCK. Que un altre ball nou l'arrambli. En canvi jo tinc l'opinió de que els balls que ara anomenem clàssics, els néts dels nostres néts, encara els continuaran ballant.

També alguna vegada he sentit dir, encara que no ho comparteixo, que l'actual jovent no se sap divertir. Que nosaltres ho fèiem millor. Què me'n dius d'això?

Doncs, mira: considero aquesta una pretensió molt bona. Els joves, pel sol fet de ser-ho, es diverteixen sempre. El fet de voler-los-hi imposar unes normes perquè eren les nostres, és ficar-nos allà on no ens demanen. Més aviat crec que els que això diuen, és perquè llavors eren protagonistes i ara només són espectadors i encara gràcies. Simple enyorança de temps perduts.

Arribat a aquest punt de la nostra xerrada, estem entrant al poble. És l'hora d'anar-nos-en a dinar, cada u a casa seva. Punt final.

OBSERVADOR

Mobles

Vilanova

Passeig d'Olot, 95
Telèfon 23.53.29
GIRONA

C/. Garbí, 48
Tel. 23.32.72 - SALT

Eurokey, servicio general
de llaves duplicadas.
Artículos de: Bateria cocina,
alambres, tornillos, telas
metálicas, herramientas,
pequeño material eléctrico,
pilas, bombillas.

Rieles Kirsch y Klein

**Ferretería
Doméstica**

(J. ANTONER)

C/. Major de Salt, 119
Tel. 23.93.59 - SALT

**Assessoria
Codina**

NARCIS CODINA
Economista

JOAN ROSET
Secció fiscal

JOSEP M.ª GIRBAU
Secció comptable

c. Bern, 3
Tels. 20.51.00 - 20.82.54
GIRONA

Aquest any hi han eleccions per a President del Casal

Tradicionalment, cada dos anys es renova el càrrec de President del Casal de Jubilats i aquest any toca fer-ho. Com és d'esperar hi haurà eleccions, que voldria que fossin renyides, ja que això suposarà que hi ha interès pel Casal.

I després del paràgraf anterior, també vull anticipar que no penso tornar a presentar-me a la reelecció. Les meves obligacions en el treball no m'ho permeten, no puc dedicar al Casal tot el temps que és necessari; no he plegat abans perquè vaig adquirir un compromís amb els socis que varen votar-me i varen dipositar la seva confiança en mi i també perquè no m'agrada dimitir, tret en ocasions en que les postures personals es fan intransigents i no permeten de desenvolupar el propi treball, i aquest no és el cas del Casal, sortosament.

Sigui, doncs, aquest escrit la primera nova per les eleccions de principis d'hivern i perquè entre tots anem buscant i pensant en les persones més idònies que podem presentar com a candidats a President del Casal; més endavant ja es convocarà oficialment l'admissió de candidatures.

I ara que encara el clima és tranquil i no està enrarit per les preferències personals de cada u, voldria recomanar que si hi ha més d'una candidatura, els que perdin que no abandonin el Casal, aquí fem falta tots, és a dir, tots els que perseguim el bé del Casal, els que persegueixin altres coses faran molt bé en anar-se'n. Unes eleccions no han de ser un cisme; és una competició democràtica per copsar l'opinió de la majoria i els qui no ho aconseguen no tenen de què avergonyir-se, ni cal buscar "fantasmes", ben senzillament cal reconèixer que la majoria s'ha decantat per un altre candidat i aquí no ha passat res. L'endemà tothom a treballar pel Casal, a Salt sempre hem estat capdavanter en moviments socials i democràtics i el ser capdavanter no té res a veure amb l'edat.

TARONJA DE MÀXIMA QUALITAT

DEMANEU-LA A LA VOSTRA BOTIGA

TVC
HIFI
Autorradios
Calculadores
Registradores

Delegació - Servei tècnic:

Major de Salt, 383 - Tel. 23.56.61 - GIRONA

Un desafiament cultural pel Salt de l'any 2000

Salt està vivint una situació històrica extremadament interessant. La novetat del moment actual podria, tal vegada, justificar aquesta observació en qualsevol poble. Però, en el nostre, el fet té unes característiques peculiars: és un desafiament per tal d'integrar vint mil persones en una ària que sigui quelcom més que un dormitori; és endegar un espai de convivència amb una gran riquesa de contingut. Com configurar el Salt de l'any 2000?

No em cal entrar en els problemes de política municipal saltenca, que no són competència meua. Però, sí, em sembla que puc afirmar que el desafiament del Salt d'avui i de demà és la **creació d'un clima cultural**. El problema radical del pervenir saltenc és essencialment cultural.

La cultura abasta i il·lumina totes les dimensions de la vida i de la personalitat humanes. No es tracta, només, de l'elevació del nivell de vida i dels coneixements tècnics. "Sols una atmosfera cultural que permeti, als que participen en ella i als que la rebin, el **ser més** i no el **tenir més**, serà capaç d'ajudar cada home, cada dona, cada nen, a assolir el seu lloc adequat dins la societat i poder exercir així, de manera eficaç, la seva singular i inviolable dignitat humana. (Joan Pau II, Hom. 15-II-82).

Aquesta dignitat humana comporta, necessàriament, valors espirituals. L'home, si vol ésser fidel a sí mateix, necessita la saviesa de l'esperit "per humanitzar tots els nous descobriments de la humanitat. El destí futur del món corre perill si no es formen homes instruïts en aquesta saviesa" (Vat. II G et S, 15). Al cap i a la fi, el **seny** català no és més que la projecció de la raó en les decisions prudencials de cada situació vital.

Qualsevol esquema de convivència saltenca que no fos obert a les corrents de l'esperit, portaria a una asfíxia cultural que deshumanitzaria l'ambient. A títol d'exemple, la nova Llei Orgànica de Llibertat Religiosa, partint de la constitució, tutela la llibertat civil en matèria religiosa, perquè reconeix que la seva expressió és una exigència fonamental de la dignitat humana. Per això, en el seu Art. 2, c. hi llegim que és un dret de la persona "rebre i impartir ensenyament i informació religiosa de tota classe, sigui oralment, per escrit o per qualsevol altre procediment; elegir per a si, i per als menors no emancipats i incapacitats, sota la seva independència, dins i fora de l'àmbit escolar, l'educació religiosa i moral que estigui d'acord amb les seves pròpies conviccions".

La tasca és engrescadora. Tota contribució educativa plenament humana, sense reduccionismes sectaris del tipus que siguin; és molt important pel prevenir de Salt. "Una educació sense religió és incompleta i corre el perill de distorsió, el perill de convertir-se en un instrument perniciós per a l'home". (Joan Pau II).

La infraestructura d'un poble és el seu seny. I el seu seny és monopoli de l'esperit. Per l'any 2000 cal obrir Salt a l'esperit. Cal retrobar la pròpia història i projectar endavant els fruits d'un seny renovellat. I en aquesta història dels pobles l'Evangelí té moltes coses a dir. "La ruptura entre l'Evangelí i la cultura és, sens mena de dubte, el drama del nostre temps" (Pau VI).

Àngel Caldes i Bosch

Jordi Camps i Martí

E' Artística sa

Marcas i motlures

Botiga:
Passeig Marquès de Camps, 2
Tel. 23.66.29

Fàbrica:
Major de Salt, 301
Tel. 23.05.89
S A L T

Matadero
Frigorífico
n.º 93

FRIPOL

Cno. Viejo Vilablareix, s/n.
Tel. 23.46.67 - SALT

Frutas

Mercader

Les desee felices fiestas

c. Angel Guimerá - SALT

- Fusteria
- Ebenisteria
- Decoració

JOSEP CASAS

Passeig d'Olot, 220
Tel. 23.79.14 - SALT

Noves dades sobre la farga de Salt

Fins fa poc sabíem que la farga d'aram, localitzada arran de la sèquia Monar i de la torre de Sant Dionís, funcionava a la fi del segle XVIII. La notícia ens l'ha proporcionada un treball de Josep M.ª Madurell, on se'ns informava que l'any 1781 l'Intendent General de Catalunya havia autoritzat l'establiment de l'esmentada farga i que el concessionari era Pere Sala, veí de Santa Eugènia.

Ara, la documentació de l'arxiu de protocols notariais ens ha fornit noves dades, més reculades, sobre l'existència de l'establiment industrial saltenc. Podem dir, gràcies a aquestes troballes, que la farga de Salt, si no abans, existia ja al segle XVI.

Un primer document, protocolaritzat pel notari Pere Garbí, ens informa que l'any 1560 la farga era possessió de Bernat des Citjar, donzell domiciliat a Girona, el qual la tenia arrendada a Joan Terrats, esparter, i Simon Casadevall, calderer, que formaven una companyia.

Els expressats Terrats i Casadevall, per la seva banda, van consentir que, durant quatre anys, el mestre Guillem Puiols (a) **Lo vinagre**, farguer del regne de França, pogués habitar-hi i usdefruitar-ne l'activitat. Per això signaren una concòrdia o avinença on expressaren les obligacions de les dues parts.

El farguer francès prometia obrar tot l'aram que li durien els dos socis de la companyia, a raó de 20 sous per quintar o 30 si no li donaven carbó. En el cas que hagués de fer peces que pesessin mig quintar o més, li seria augmentat el pagament. També havia de comunicar-los la jornada de treball, per tal que els dos socis poguessin —si ho desitjaven— ser-hi presents.

Dinitrol®

Tratamiento anticorrosivo sueco
para carrocerías de automóviles

ROBERTO VIDAL HORTA

Servicio completo de reparación del automóvil
Mecánica - Planchistería - Pintura - Electricidad - Neumáticos - Tapicería
Grúa remolque

GARAGE INTERNACIONAL

Ctra. Girona-Anglés (Afueras Salt) - Tels. 23.15.61 - 20.99.12 - SALT

Terrats i Casadevall s'obligaren a donar i fer portar, cada setmana, dos quintars d'aram a la dita farga i de fer adobar l'enclusa.

Transcrivim ara el segon document, tal i com es troba en el manual del notari Vilaplana, bé que regularitzant la puntuació i els accents. És una concòrdia, referida a la mateixa farga, de l'any 1576. El farguer ja és un altre —ara es diu Esteve Diego—, però el treball és el mateix: obrar l'aram que en aquest cas serà subministrat pel paperer Francesc Bordas:

“De e sobre les coses inscrites per y entre Francesch Bordas, paperer de Salt, de una part, y Steve Diego, farguer habitant en dita parròchia, de part altre, és feta la concòrdia següent.

Primerament, és pactat entre dites parts que dit Bordas hage de tenir y dexar al dit Diego per temps de dos anys primer vinents, qui comensaran a córrer lo primer de marts primer vinent, tres quintars de aram per obrar en la farga de mossèn Citjar de la dita parròchia de Salt, en la qual dit Diego ha de estar y aquell haja de fargar y obrar dit Diego a rahó de quaranta sous per quintar, los quals li haja de donar dit Bordas encontinent fargat quiscun quintar de dit aram.

Item, és pactat que dit Diego no pugua obrar aram durant dit temps a ningú sens consentiment de dit Bordas, y que dit Bordas, sempre durant dit temps, lo haja de tenir en dita farga dits tres quintars de aram íntegros per obrar y no pugua disminuir aquells.

Item, és pactat que dit Diego haja de estar durant dit temps obrant dit aram en dita farga, y que ninguna de dites parts pugua contrafer a la present concòrdia ni recedir de aquella durant dit temps, sots pena de vint y sinc liures moneda barcelonesa per la meitat a la part obtemperant y per l'altre meitat a la part executant adquiridora, obligant per ço la una part a l'altre sa persona y béns ab renunciatió de propi for y ab jurament largament.

Actum Gerunde X februarii M D L X X V I.

Testes: Jacobus Ferrer et Narcissus Mercer, caldarerii cives Gerunde”.

Pensem que la lectura d'aquest text és prou entenedora per conèixer quines eren les obligacions de les dues parts que la subscripiren, i que no cal cap més comentari per remarcar el funcionament continuat de la farga saltenca durant el segle XVI.

JOSEP CLARA

CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL DE GIRONA

ESTEM ARRELATS

CENTRAL A GIRONA:
Avda. Sant Francesc, 34-36
Telèfon 20.62.00

A SALT:
Carrer Major de Salt, 164
Telèfon 23.34.11
Passeig Marquès de Camps, 10
Telèfon 23.40.99

Senyors polítics, més atenció pel Casal de Jubilats!!!

Potser no és el lloc més adient un Programa de Festa Major, per a fer una crítica d'unes actituds polítiques que patim al nostre Casal, però tampoc vull desaprofitar l'ocasió d'arribar a tots els socis per exposar-los un problema real.

El problema, dit ben curt, clar i català, és que les institucions no ens ajuden, o si voleu matisant l'acusació, no ens ajuden com es mereixen els nostres Jubilats, i pels que només llegiran les primeres ratlles ja els anticipo que no si val l'excusa fàcil de que el Casal té altres seccions i que l'ajut podria no ser estrictament pels Jubilats, ja que qualsevol persona mínimament informada, sap que les seccions i molt especialment en l'econòmic, són completament independents del Casal.

Però continuem, qui no ens ajuda?, o bé, ens ajuda poc?; ocupa el primer lloc d'aquest sinistre "ranking", l'Ajuntament de Girona, la seva ajuda? es limita a 5.000 ptes. cada mes (60.000 ptes. anuals, que no tenim pagues dobles!), i això, senyors, crec honestament que és una xifra insignificant, irrissòria i fins i tot, si massa m'emprenyeu, insultant, sobretot si tenim en compte que, al damunt, per a mes befa, ens varen passar a casa uns fulletons (per ràdio en deien "follets") amb els "números de l'Ajuntament" i en aquest full propagandístic l'Ajuntament es "pavoneja" d'un pressupost milionari per al Departament de Sanitat i SERVEIS SOCIALS, la gestió dels quals, no cal oblidar-ho, correspon al PSUC, per mitjà del polifacètic Sr. Quintanas (va començar pels Cementiris i de mica en mica NO ES CUIDARA DE TOT) amb la benedicció del Batlle Sr. Nadal.

Quan s'ha tocat aquest tema ja sigui amb l'Ajuntament de Girona, o amb la seva sucursal descafeïnada del Consell de Salt, rebem la mateixa resposta, "no sé de què us queixeu, quan hi ha barris de Girona que encara estan pitjor, que no tenen locals, que no tenen...", i una vegada aclarit que aquí no és cap barri de Girona, intentem rebatre el tema com si es tractés de la LOAPA, si resulta que uns estan mig bé i molts una mica malament, la solució no és rebaixar el sostre dels que estan mig bé, per així aconseguir que tots estiguem una mica malament; per a mi això no és justícia social, això és donar pel sac als que

Confeccions BERGA

Major de Salt, 68 - Tel. 23.23.56 - GIRONA

GLORY TRE'S Confeccions

Plaça Marquès de Camps, 14 - Tel. 20.09.44 - GIRONA

Tallers

PERY
Planel·lao

Construcció de:
Matrius - Motllos - Troquelats - Injecció plàstics

Dr. Castany, 7 i 9

Dr. Castany, s/n. - Tels. 23.26.69 - 23.69.61 - SALT

s'han espabilat, perquè ja em direu si és punible que a Salt hi hagi hagut gent que hagin cercat la col.laboració d'indústries com la Gassol, d'industrials i petits comerciants i de centenars de socis protectors per poder oferir als Jubilats de Salt un acolliment i uns serveis dignes?

Perquè el Casal té un local, no són mereixedors els nostres Jubilats de dotar-los de més serveis, més activitats, o més comoditats? Això d'anivellar els Serveis Socials, d'una població, d'un Estat, d'on sigui, agafant com a punt de referència els que estan més baixos, no ho crec honest.

“Serà potser que amb el pressupost municipal cal cuidar la clientela del partit que mana?”.

Continuem, no ens ajuda la Diputació Provincial, si bé diré per endavant que al Club Petanca Salt del Casal de Jubilats, va donar-li l'any 1981, una subvenció per enllumenar les pistes de joc (40.000 ptes. si no vaig errat); i si no ens ajuda no sols ja amb diners, que no tota l'ajuda que necessita el Casal són diners. No ens ajuda amb assessorament ni amb serveis, com ens consta que sí ajuda a d'altres Casals i Llars de Jubilats, com per exemple Cassà de la Selva, Les Bernardes, etc.

“Serà potser que amb el pressupost de la Diputació cal cuidar la clientela del partit que mana?”.

Nota. — (A títol de curiositat, anoto que la Diputació va comunicar a la Revista “La Farga” (Butlletí del Casal de Jubilats de Salt), que l'hi havia estat concedida una subvenció de 15.000 ptes., però sembla que, desgraciadament per a “La Farga”, un col.laborador va escriure un article que no va plaure gaire al partit que mana a la Diputació i adéusiau subvenció. Sense comentari).

Continuem, no ens ajuda la Generalitat (això sí, ens contesta totes les cartes, almenys són atents aquests nois!), perquè no s'hi val que quan algú demana ajut de contestar-li que cal llegir el Butlletí Oficial de la Generalitat, que a primers de l'any que ve s'explicarà què cal fer per rebre ajut. (Ja em perdonareu però, ara no sé ben bé què em recorda aquesta resposta?, sembla com si ja ens l'haguéssin donat molt temps enrera; potser m'ho sembla).

De la Seguretat Social, les Mutualitats, Sanitat o el govern central, suposo que ningú no esperava que en parlés?, ja que això de rebre ajut d'aquests “llocs”, ja fa temps que ho tenim clar.

“Serà potser que amb els pressupostos nacionals, estatals, o de ministeris, cal cuidar la clientela del partit que hi mana?”.

El R.I.P. final, és que tots aquest pressupostos també els paguem nosaltres.

JOAN BOADA i REIG
President del Casal de Jubilats de Salt

CONSTRUCTORS

CONSTRUCTORS, S.A.

Una empresa jove

al servei del poble

Us desitja bona festa

Processó, 57 - Tels. 23.43.59 - 23.88.94 - 23.86.02 - SALT

Optica

AMADEO AGUSTÍ

Optico diplomado

Rambla Verdager, 8
Tel. 20.42.28
GIRONA

El Casino

El Casino, antany ubicat en el que és ara guarderia de cotxes del carrer llarg, és per a mí un nom fortament vinculat als records més llunyans, altament remots de la meua vida, rememorats sempre amb precises i nítides imatges. La façana on amb maestrívola traça s'havia pintat aquest nom, fou per mí, durant molts dies, la gran pissarra mural on exercitava voluntàriament la feina de confegir síl.labes, tot just apresada a l'escola. El vell carrer de Sant Josep, amb una intensa càrrega de vellúria al damunt, car fou molt més abans carrer de Baix segons antigues escriptures referents a casa meua, que obren al meu poder, va ser en aquella època tot un petit gran empori comercial i urbà pletòric de llum i de moviment. En el seu petit tros, uns 200 metres de llargada, hi havien 22 botigues agrupades d'aquesta faicó: 5 queviures, 3 flequers, 3 carnisers, 2 barbers, 2 adroguers, 2 espartenyers, 1 cafè, 1 estanc, 1 mercer, 1 sabater i 1 ferrer, amén d'un molí de grans i un metge.

Les botigues, per una ancestral costum pobletana, més que pel cognom, eren conegudes pels noms de pila, motius heredats, o de raons d'ordre físic, laboral i de lloc. I així, començant per la part alta del carrer, tenim: l'espartenyer de la Plaça, Can Pons (queviures), Can Tetus carnisser, a cal Ros flequer, a can Panxut (queviures i vins), a ca l'Esteve barber, a cal adroguer vell, a can Palmada (dispeses i queviures), el Casino (cafè, sala de ball i billar), a can Xico bonic (carnisseria) a ca l'Àngel (carnisseria), a cal Sr. Narcís, metge, a can Peret flequer, a cal Ferrer de la barba, a can Pepet de la Rossa (merceria), a ca la Sileta (queviures i vins), a can Petusques, sabater, l'estanc número 1, a can Sidro flequer, cal Pagès (queviures i vins), a ca l'Espardenyera, a can Rossendo barber, a ca l'adroguer nou i a can Peixet moliner. Vasta i expressiva nomenclatura deliciosament familiar i corrent en nuclis urbans de poca densitat demogràfica. El Salt de llavors no arribava als 3.000 habitants segurament.

L'edifici on hi havia el Casino, propietat de la coneguda i vella família Canals, conservava encara tota l'estructura d'una magnífica masia amb dos impressionants contraforts al carrer de Mollera, ideals i estratègics amagatalls pels nostres jocs de carrer. Posteriors modificacions n'han alterat profundament la seva genuïna forma. Al mateix carrer encara queda una masia, amb un ràfec molt notable, que tant de bó fossin a temps de salvar-la.

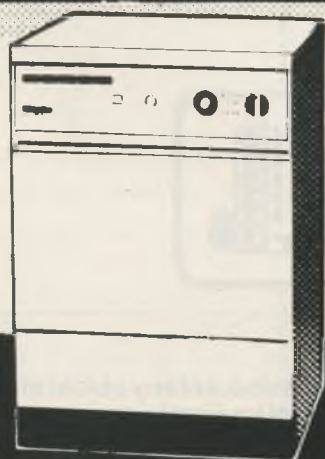
Suministros Gerona

JORDI ROSA

Servicio de mesa, electromenaje
objetos y complementos
para el habitat

Listas de boda

Avda. Jaime I, 26
Tel. 20.05.33
Tel. tienda 21.16.36
GERONA

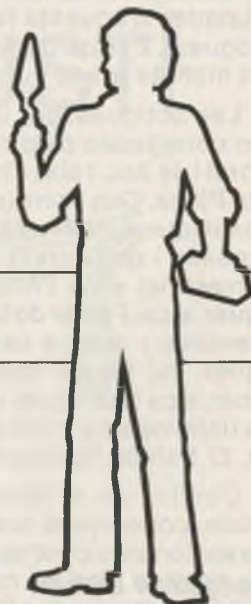

Miele

Lavavajillas

ENGUIXATS I DECORACIÓ

JORDI POU

Garbí, 47, 2.^{on}
Telèfon 23.68.68
S A L T

El Casino constava d'un gran cafè, que, com a can Pep de la carretera, era un dels exemplars típics de l'època, alts de sostre, espaiosos, amb un banc encoixinat a tot el voltant de la sala taules de marbre rodones i allargades i còmodes cadires de balca. Tot plegat, familiar, amable, convidava a llargues estades, habituals i mogudes tertúlies, o les cartes apassionants i els reflexius jocs de dòmino. Abundaven els periòdics per una bona repassada informativa. No hi havia pressa. Sempre hi havia un billar. A mi, com a espectador és clar, m'obsessionava la intença movilitat d'aquelles boles lluentes, inquietes i enjogassades.

Al cafè del Casino hi havien dues grosses i magnífiques pintures murals molt del seu temps, car una representava una escena del desastre colonial, uns naufrages de la marina de guerra. Allò que l'havanera "El meu avi" rememora. L'altra era d'un contingut bucòlic, suau, amb la presència d'un jove guardador de vaques, extasiat davant l'exultant, primaveral bellesa d'unes noies rentant a la vera d'una riera. També l'"Arri Moreu" que cantavem a l'Orfeó Rossinyolenc de Salt, feia pensar-hi. Crec que va ser una llàstima que desapareguessin. Eren un bon exponent de l'època. I no podem pas silenciar uns magnífics cartells publicitaris del gran artista Ramon Casas, del que ara justament se celebra el 50 aniversari de la seva mort. La seva obra artística i la seva trajectòria humana ja és ben coneguda de tothom.

L'home que tenia cura del plural funcionament del cafè, la sala de ball i la saleta del billar, es deia Pere Alsina, més conegut per en Farriol. Fou sempre un home molt condescendent amb la quitxalla que com jo ens esmunyíem a la sala de ball destorbant amb les nostres corredisses a les parelles balladores que protestaven de la nostra presència. El vell Farriol, tot murri i sorneguer, solia dir, tot pacificador, que els petits erem el planter, els futurs balladors. Jo em passava llargues estones abstret, contemplant un programa de balls d'extraordinària grandària pintat a la paret amb lletres d'impecables traços i bell acolorit, i aquells noms gairebé exòtics per mi, m'atreien amb màgica influència: Pas-doble, Polka, Schotis (sic), Rigodón, Llancers, Mazurca, Americana, Vals.

Minuts abans de començar el ball, els músics sortien al carrer, al pas de la porta, i tocaven generalment una marxa alegre. Era la "passada", la senyal de què el ball anava a començar. El carrer s'omplia de converses i de trepig de gent apressada, de sabates ressonant per les voreres.

Però el temps passa volant.

I el pas del temps i la complicitat del sol i les pluges havia anat debilitant les lletres de "Casino".

Quan els de la meva edat vàrem començar a anar a ballar, ja feia temps que el ritme alegre del foxtrot senyorejaven per les sales de ball i nosaltres ja no en dèiem el Casino, sinó a can Farriol i aquelles magnífiques lletres del programa de balls de delicat traçat modernista artísticament pintades i decorades, mural distintiu d'una època, havien estat malmenades per l'enorme embalum d'una antiestètica cabina de cinema, i més d'una barroera emblanquinada a la façana havia cuidat a fer desaparèixer el nom ja poc visible de "Casino".

Les nostres balladores ja no lluïen aquelles llargues mates de cabells de complicats pentinats casolans generalment tractades amb oli de Macasar, sinó una deliciosa tallada a la "garçon" i els seus llavis retocats amb el "rouge" de moda. Acostant-hi discretament, hom aspirava la fresca sentor de la colònia Añeja. Les faldilles prodigiosament escorsades gairebé deixaven al descobert

Transports

DALMAU

Servicio: Gerona - Barcelona

Centro de Llegada:

Torras y Bages, 8 - SALT

Particular:

Lope de Vega, 14 - Tel. 24.02.43

GIRONA

Centros recogidas en Barcelona:

Central Nápoles

c. Almogávares, 22 - Tel. 309.95.17

Central Vilanova 16

Avda. Vilanova, 16 - Tel. 309.93.83

Central Pallars

C. Pallars, 129 - Tel. 309.18.24

Central Escapa

C. Alava, 51 - Tel. 300.29.14

Calçats

Ferrer

Major de Salt, 62

Tel. 23.27.70 - 24.06.95 - S A L T

Vidres Plans

c. Formentera, 46 - Tel. 21.38.29 - PONT MAJOR

c. Major de Salt, 230 - Tel. 23.30.47 - SALT

7 J. B. SALT' (GERONA) Calle San José

la seductora forma dels genolls.

I nous ballables havien invadit les sales: One-estep, pericon, foxtrot, tango, xava, symmy. Trucaven a la porta el xarleston i el blak-bottom. I jo pensava: que de pressa corre el temps, com canvia tot!

La vida! quines coses! Molts, moltíssims anys més tard m'ho recordava el pianista de la pel·lícula "Casablanca" que com tots sabem estava al corrent dels dissortats amors de la bellíssima Ingrid Bergman i el taciturn Humprey Bogart, tot cantant melancòlicament "El temps passarà, les coses canviaran de forma i de color". I s'estenia en consideracions sobre l'amor, que aquí no fan al cas.

Una fotografia de començaments de segle que ara tinc a les meves mans, amb les lletres de "Casino" ben visibles, en primer terme, m'han fet recordar, una vegada més, que en el vell carrer de Sant Josep el "Casino" fou sempre per petits i grans un punt magnètic d'atracció, un focus màgic que amb abundosa llum irradiava l'alegria de l'esbarjo i del divertiment, per tot el poble.

Pau Masó i Fàbrega

Confeccions Novetats

Passeig
Marquès
de
Camps, 6
Tel. 23.80.23

P
H
I
L
L

Carrer
Llarg, 21
Tel. 23.31.81

Nos renovamos porque seguimos siendo los mismos.

Estrenamos un nuevo símbolo. Unas nuevas "señas de identidad".
Y lo hacemos precisamente porque seguimos siendo los mismos.
Nuestro nuevo símbolo representa una larga historia de
evolución y la voluntad de actualizarnos en todos los terrenos.
Renovamos día a día nuestros servicios porque pensamos siempre
en el futuro.

Banco Hispanoamericano

Oficinas en: Plaza Marqués de Camps, 4
c. Mediodía, 26
c. Major de Salt, 71-73 - GERONA
c. Sta. Eugenia, 83 - GERONA

Joaquín Vilá Crous

c. Major de Salt, 243 - Tel. 23.29.71 - SALT

Audio/Video

Radiola